

PANORAMA

Középpontban az Európai Regionális és Várospolitiká

2020. tavasz / 72. szám

Magyarország fényesebb jövő elé néz

FERREIRA BIZTOS
VISSZATÉR
A RÉGIÓKHOZ

INTERREG:
HÁTÁRON
ÁTNYÚLÓ
EGYÜTTMŰKÖDÉS

PANORAMA

TARTALOM

VEZÉRCIKK: Elisa Ferreira, a kohézióért és a reformokért felelős biztos.....	3
INTERJÚ: Ferreira biztos beszél a terveiről az új, kihívásokkal teli szerepében	4
AZ EU TELJESÍT A RÉGIÓKBAN: 34 regionális kommunikációs kampány.....	8
ADATPONT: A kohéziós politika értékelése különbségeket mutat a tagállamokban.....	10
INTERREG: 30 határokon átnyúló együttműködés	12
INTERJÚ: Kosztasz Raftopulosz az előre ütemezett közigazgatási kapacitásokról.....	20
RÉGIÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁRA IRÁNYULÓ KEZDEMÉNYEZÉS: stratégiák és szakpolitikák az EU leszakadó régióinak megsegítésére.....	22
YOUTH4REGIONS: egy fiatal újságíró írása a nemrégiben Portóban megrendezett Városok Fórumán való részvételéről.....	26
MAGYARORSZÁG: ambiciózus tervek az intelligensebb, versenyképesebb és fenntarthatóbb jövőbe történő beruházás érdekében	28
ESB-ALAPOK: a pénzügyi eszközök megduplázzák a projektekbe való befektetéseket....	36
HÍREK RÖVIDEN	37
HIT: új Interreg-eszközök a programok hatékony végrehajtására vonatkozó harmonizált megközelítés biztosítása érdekében	38
EU DATATHON 2020: jelentkezzen most, és vegye ki a részét a 100000 EUR értékű díjalapból!.....	41
SZEMÉLYES TAPASZTALATOK: a balti-tengeri régió együttes fellépéssel ösztönzi az együttműködési és úttörő tevékenységeket.....	42
PROJEKTEK: sikeres projektek bemutatása Csehországból, Horvátországból, Szerbiából, Észtországból és Németországból.....	43

4

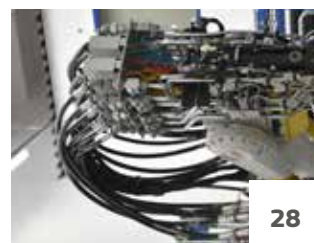
12

23

26

28

44

VEZÉRCIKK

A közösségi kontaktusok korlátozása ellenére össze kell tartanunk: erről szól a kohéziós politika, ez Európa

Európa – és az egész világ – emberemlékezet óta az egyik legsúlyosabb válsággal néz szembe, amely az egészségünket és a szeretteink egészségét fenyegeti. Veszélyezteteti a gazdaságunkat, a kohéziókat és a hajlandóságunkat arra, hogy közösen, európaiakként oldjuk meg a válságot.

Így hát hadd szögezzem le egyértelműen: a kohéziós politikának muszáj szembenéznie a kihívással. Azonnali intézkedéseket kell tennünk: nem takarózhatunk folyamatokkal és eljárásokkal, miközben európaiak halnak meg.

Büszkén állíthatom, hogy máris sikeresen vesszük az akadályokat. Az Európai Bizottság egy sor szükséghelyzeti intézkedést dolgozott ki a koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés (CRII) keretében, amelyet a Tanács az Európai Parlamenttel együtt már jóvá is hagyott. Mindez három hét leforgása alatt valósult meg.

A koronavírusra való reagálást célzó beruházási kezdeményezés gyors előkészítése és elfogadása már önmagában is rekordnak számít. De foglalkozunk inkább magunkkal az új, úttörő jellegű intézkedésekkel. Az intézkedések azonnali pénzügyi keretösszeget biztosítanak számos formában az ezidáig még elkölthetetlen strukturális alapokból (például az ez évi előfinanszírozásból). Az összeg a következő három különböző, sürgős célra máris felhasználható: életmentő orvosi felszerelések, a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatás annak érdekében, hogy fenntarthassák tevékenységeiket, illetve a munkavállalók támogatása fizetésük fenntartása céljából. A Szolidaritási Alap hatályát ezzel egyidejűleg kibővítették, hogy lefedje az egészségügyi válsághelyzeteket.

Ezek az intézkedések már hatályosak. Egy elkötelezett új munkacsoport és az egyes országok munkacsoportjai aktív segítséget nyújtanak a tagállamoknak az intézkedések végrehajtásában. Arra biztatnám az összes kohéziós programot, hogy azonnal és maradéktalanul használja ki ezeket a lehetőségeket.

De nem ülünk továbbra sem a babérjainkon. Az Európai Parlamentet, illetve a nemzeti és regionális hatóságokat meghallgatva a Bizottság április 2-án egy sor új intézkedést indítványozott, amely a CRII+ nevet kapta. A CRII+ maximális rugalmasságot tesz lehetővé: átcsoportosításokat minden kohéziós alap, régió és szakpolitikai célkitűzés között. A gyors végrehajtás megkönnyítése érdekében 100 %-os uniós társfinanszírozási arányt tettünk lehetővé, illetve előkészítjük a maximális adminisztratív egyszerűsítést.

Korábban nem tapasztalt időket élünk, amely példa nélküli választ igényel. Ijesztőnek tűnhet, engem azonban bátorítanak a kohéziós politika történetében elért sikerek. Az Európai Regionális Fejlesztési Alapot az olajválságra, a csődökre, az ipari hanyatlásra és a munkanélküliségre adott válaszként alapították. A kohéziós politika akkor sikeresen vette az akadályokat – és erre ma is képesek vagyunk.

Nemzedékenként csak egyetlen ilyen pillanat adódik. Erre a pillanatra készített fel bennünket a szakmai képzésünk és a tapasztalatunk. Mutassuk meg Európának – és a világnak –, hogy mire képes a kohéziós politika. Használjunk ki minden, a kohéziós politikában rendelkezésre álló eurót arra, hogy valódi változást idézzünk elő, segítsünk a válság kezelésében, és támogassuk a helyreállást az elkövetkező évek során. Mutassuk meg, hogy mit jelent európainak lenni: a válság ellenére sem hagyunk cserben egyetlen embert és régiót sem.

Remélem, hogy hamarosan újra találkozunk – személyesen! Addig is sikeres munkát kívánok – ne kövessenek el hibákat, ez most létfontosságú. De mindenekelőtt: biztonságot és jó egészséget kívánok az olvasóknak és szeretteiknek! ■

Elisa Ferreira

A kohézióért és a reformokért felelős biztos

INTERJÚ A BIZTOSSAL

Elisa Ferreira visszatér a regionális fejlesztéshez

Ferreira biztós megosztja gondolatait a DG REGIO-nál betöltött új szerepéről Simon Littonnal, a Panorama szerkesztőjével

A Banco de Portugalnál – és az Európai Központi Bank felügyeleti testületénél – eltöltött csaknem négy év után a kohézióért és a reformokért felelős új biztós, Elisa Ferreira visszatér első szerelméhez: a fejlesztési projektekhez és azon emberekkel való találkozáshoz, akiknek az életét meg szeretnék változtatni.

Hogyan reagált, amikor felkérték a kohézióért és a reformokért felelős biztosi címre?

Nagyon boldog voltam, hiszen a sok más dologgal töltött idő után olyan érzés volt, mintha hazatértem volna – vissza ahhoz, ami igazán kedves a számomra. Azzal kezdődött a szakmai életem egyetemi hallgatóként és köztisztviselőként egyaránt, hogy regionális fejlesztési

problémákon dolgoztam. Az egyik régió állami ügynökségénél dolgoztam – az észak-portugál régió fejlesztési tanácsának alelnökéként 1988 és 1992 között. Később környezetvédelmi miniszter, majd tervezésért felelős miniszter voltam. Ezek az ügyek nagyon közel állnak a szívemhez.

Időbe telt, amíg újra berendezkedett, vagy úgy érzi, azonnal felvette a fonalat?

Azt nem mondhatnám, hiszen sok időt töltöttem távol a témától. A portugál és az Európai Parlament tagja is voltam 2002 és 2004, illetve 2004 és 2016 között. Igazgatótanácsi tag voltam, majd később, 2016-tól a Portugál Központi Bank alelnöke. Áttértem a jogalkotásra, később a bankfelügyeletre – ezek sokkal szárazabb, absztraktabb területek, és inkább szabályokkal foglalkoznak, mint emberekkel vagy helyszíni fejlesztéssel.

Szeretem látni, hogy mi zajlik a helyszínen, megérteni azt, és megpróbálni változtatni a helyzeten. A regionális fejlesztés, valamint a kohézióért és a reformokért felelős biztosi cím lehetővé teszi számomra, hogy közvetlenül részt vegyek a folyamatokban, és ne csak távolról szemléljem a munkánk következményeit. Szeretem látni, hogy milyen hatása van a munkánknak.

Most más problémák vannak. Viszont még mindig látom az összefüggéseket a jelenlegi és azon idők között, amikor még ez volt a fő tevékenységem.

Kihívásokkal teli időszakban tért vissza a munkájához, éppen zajlanak a költségvetési tárgyalások, amelyeket a brexit csak tovább nehezít. Gondolja, hogy az érdekelt feleknek van okuk az aggodalomra a szakpolitika jövőjét érintő fenyegetések miatt?

Igen, mindannyiunknak aggódnunk kellene, mert ha magától értetődőnek vesz-

“...ha magától értetődőnek vesszük a kohéziós politikát, nagyot tévedünk. A kohéziós politika abszolút létfontosságú a belső piac működése és az egész általunk létrehozott modell számára.”

szük a kohéziós politikát, nagyot tévedünk. A kohéziós politika abszolút létfontosságú a belső piac működése és az egész általunk létrehozott modell számára. Ez a modell a nyílt versenyen alapul. Ha a gyenge régiók akadályok nélkül versenyeznek a legfejlettebbekkel, például a kereskedelmet gátló akadályok, a valuta leértékelődésének lehetősége vagy olyan mechanizmusok nélkül, amelyekkel meg tudnák védeni magukat – mint ahogyan ez az Európai Unió előtt is volt – ha tehát nyílt verseny van, akkor a győztes mindent visz. Ezért a projekt lényege az, hogy egyrészt azt szeretnénk, hogy a verseny legyen a meghatározó, másrészt pedig támogatjuk és ösztönözzük a leggyengébb partnerek közelítését.

Ezeket az elveket kérdőjelezzik meg most. Olyan szörnyű viták zajlanak, mint például az, hogy ki nyer és ki veszít a teljes vagyon 1%-án. Arról nem beszélünk a polgároknak, hogy egyes országok mennyit profitálnak abból, hogy a közös projekt tagjai lehetnek, hogy értékesíthetnek az összes többi partnernek, és hogy szóhoz juthatnak ebben a bonyolult, globalizált világban. Nem magyarázzuk el eléggé a polgároknak a projektből fakadó gazdasági előnyöket.

A költségvetés a természeténél fogva tulajdonképpen egy újraelosztási mechanizmus. Minden társadalom működéséhez elengedhetetlen. A költségvetés nem olyan eszköz, amelyik úgy működik, hogy annyit kapunk vissza, amennyit beleteszünk. Pontosabb tájékoztatást kell adnunk a létjogosultsággal kapcsolatban:

hogy miért van szükség ezekre a mechanizmusokra, és mihez kezdünk velük.

Amikor megkaptam a pozíciót, megkérdeztem a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság szolgálatától, hogy mekkora a csalás értéke az általunk kezelt többi alaphoz képest. Azt a választ kaptam, hogy 0,86% – az utca embere nem ezt gondolná, mert a média rendkívül nagy hangsúlyt fektet a csalás láthatóvá tételére.

Természetesen nagyon szigorúan kell vennünk a csalást, de ha beszélünk róla, meg kell említenünk a viszonylagos jelentőségét is, és a fennmaradó 99%-ra kell koncentrálnunk. Úgy gondolom, hogy nem szabad szem elől tévesztenünk a szóban forgó kontextust:

legyen szó a költségvetésről vagy a csalásról, véleményem szerint nagyon óvatosságnak kell lennünk, és nem kellene kiönteni a gyermeket a fürdővízzel, és kerülnünk kellene azokat a vitákat, amelyek csak marginálisan érintik azt, amiről beszélnünk kellene.

Ursula von der Leyen elnök a Bizottság hivatalba lépésekor bejelentett néhány kiemelt tervet, nevezetesen a zöld megállapodást és a digitális korra felkészült Európa stratégiáját. Mivel járul majd hozzá a kohéziós politika a célok eléréséhez?

Ez egy fő célkitűzés, és egy új növekedési modell Európa számára. Az eszközök főként a Kohéziós Alapok, vagyis a „régí”, a közelítést előmozdító pénz-

Ferreira biztos Portugália miniszterelnöke, António Costa (bal) és a költségvetésért felelős biztos, Johannes Hahn társaságában a 2020. február 1-jén a portugáliai Bejában megrendezett, A kohézió barátai (Friends of Cohesion) csúcstalálkozón

A Miño folyón átívelő híd, amely a spanyolországi Tui és a portugál Valença do Minho városokat köti össze

eszközök. A kohéziós politika valójában pontosan ezeket a célkitűzéseket teljesíti a projektekben (és fogja teljesíteni továbbra is), amelyeket a kezdeményezettek, a régiók és az önkormányzatok javasolnak.

Ha valaki most készül egy belső közlekedési rendszer megszervezésére, a szervezés alapja nem lehet egy szennyező és elavult technológia, még akkor sem, ha rendkívül hátrányos helyzetű régióban dolgozik.

Ha támogatni szeretné a kis- és középvállalkozásokat, a jövőbe kell tekintenünk és a digitális támogatáshoz kell fordulnunk. 20 milliárd EUR-t már el is költöttek olyan digitális projektekre, mint például a széles sávú rendszer távoli területeken való kiépítése, ezzel is áthidalva a távoli területek és a nagyobb központok közötti versenyképességbeli különbségeket.

Sok példa van erre a két célkitűzésre – a digitális és a zöld projektre –, amelyek már beágyazódtak a meglévő pénzügyi keretbe. A következő keret-

rendszerben azonban meg kell erősíteni őket; a Bizottság már javaslatot is tett az alapok elkülönítésére ezeknél a projekteknél. Fontos számunkra, hogy a leggyengébb partnerek – személyek, munkavállalók, kkv-k, önkormányzatok vagy régiók – ne maradjanak le a technológiák és a szükséges nagyobb hatékonyság terén. És ehhez arra van szükség, hogy zöldítéssel menjenek keresztül.

Különleges figyelmet szentelünk azoknak a régióknak is, amelyek szénmentes gazdaságra térnek át, vagy környezetbarátabb stratégiát alkalmaznak. Néhányan közülük csaknem teljesen olyan munkahelyektől vagy tevékenységektől függenek, amelyek valamilyen kapcsolatban állnak a szénalapú vagy szén-dioxid-kibocsátású iparágakkal. Ezek a régiók további támogatást kapnak a regionális és a szociális beruházási alapokhoz való hozzáféréssel kívül a Méltányos Átállást Támogató Alap keretén belül annak érdekében, hogy segítséget nyújthassanak ezekben az egyedi, nagyon komoly esetekben.

Korábbi munkája során már részt vett egy Interreg projekt végrehajtásában Portugáliában, így közvetlen helyszíni tapasztalattal rendelkezik a témában. Biztosként hogyan látja a kapcsolatot a különböző felekkel a különböző szinteken?

Portugália északi régiója fejlesztési tanácsának alelnökeként részt vettem az egyik legelső, Interreg által finanszírozott és támogatott együttműködési projektben. A projekt Portugália északi részére összpontosított, egy olyan régióra, amelynek lakossága körülbelül 3,8 millió fő, valamint a spanyolországi Galíciára, amely hozzávetőleg ugyanakkora.

Ezek a régiók nagyon fiatal peremterületek voltak (és még mindig azok), számos kis- és középvállalkozással, és rengeteg aktív emberrel. Ugyanakkor azonban mesterséges határ választotta el őket egymástól. De ez az EU előtti helyzet volt – a csatlakozásukkal sok minden megváltozott. Az egyik a két ország és a két régió közötti kapcsolat, így elkezdtünk dolgozni a Xunta de Galicia állami kormányhivatallal.

Rájöttünk arra, hogy nyomós okaink vannak az együttműködésre. Az infrastruktúrával, a hidakkal, az utakkal és a környezettel kezdtük a munkát.

Nagyon boldoggá tesz, hogy a határok a projektek, a kommunikáció és számos különféle tevékenység helyszíneivé váltak. Természetesen úgy gondolom, hogy egy kicsit le kell egyszerűsíteniünk a dolgokat, mert rengeteg együttműködési projektünk és programunk van. Jobban meg kell válogatnunk a projekteket. De csodálatosnak tartom, hogy az emberek partnerként és embertársként tekintenek a szomszédokra, nem pedig idegenként. Ismerik egymást, és interakcióba tudnak lépni egymással. Ezt abszolút elengedhetetlennek találok ahhoz, hogy Európa valóban Európa lehessen.

Mesélne még a tapasztalatairól és a projektek meglátogatására vonatkozó terveiről, illetve általánosabban a szakpolitikával kapcsolatos tájékoztatás fontosságáról?

Szeretném meglátogatni a projekteket, és a helyszínen látni, mi történik. Minden hely más, de nagyon sok pozitív kísérletet oszthatunk meg egymással. Teljesen más elmenni egy helyre, mintha

csak egy könyvben olvasnánk róla, és látni, érezni az emberek energiáját, akikkel beszélgetünk, hiszen a fejlesztésnek alulról felfelé kell végbemennie, a támogatásnak pedig épp fordítva. Muszáj beszélni az érdekelt felekkel, találkozni velük, és megérteni őket: csak így segíthetünk nekik a fejlesztésre szoruló területeik meghatározásában.

A meglátogatott területek között voltak kiemelt fontosságúak, ilyen volt Szilézia, Görögország és Kelet-Németország, de sok más régióba is ellátogatok majd. Fontosnak tartom az emberekkel való beszélgetést, és nagyon érdekel is, hogy megismerjük az új jövőképeket, illetve azt, hogy hogyan tudnánk segíteni nekik az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállásban.

Ez természetesen pénzügyi támogatással jár. Tárgyalásokat folytattunk, és a Bizottság javaslata az, hogy további 7,5 milliárd EUR értékű pénzeszközt biztosítsunk az átállási intézkedések támogatására. Ez az összeg más eszközökkel kiegészülve potenciális 100 milliárd EUR értékű keretösszeggé válik, amelyet irányadó jelleggel osztanak szét a tagállamok között a régiók szükségletei szerint a munkahelyek és a gazdasági függés viszonylatában.

Már ki is választottuk azokat a régiókat, amelyeket véleményünk szerint ezeknek a beavatkozásoknak meg kell célozniuk. Természetesen még folynak a tárgyalások, és további finomhangolásra van szükség a tagállamokkal, de itt egy különösen fontos, a zöld megállapodáshoz közvetlenül kapcsolódó ügryről van szó.

Remélem, hogy a megbízatásom végéig elegendő számú és sok különböző esetet láthatok. A problémák közé tartoznak a városokban, a legkülső régiókban, a perem- és hegyvidéki területeken, a vidéki területeken tapasztalt esetek, a népesség elöregedése... rajtunk múlik, hogy egyiket se hagyjuk megoldatlanul.

Nagy kihívás, de fantasztikus csapatunk van, rendkívül tapasztalt emberekkel, akik nagyon szívélyesen fogadtak engem, amit meg sem tudok eléggé köszönni nekik. Ők értik, hogy az én célom a projektek megvalósítása, nem pedig mindenféle mechanizmusok létrehozása, miközben a helyi polgárok nem feltétlenül ismerik fel, hogy mit is tesz Európa az ő és gyermekeik életéért. Ez a mi munkánk célja. ■

A lengyel Katowicében lévő hajdani szénbánya területén épült modern Sziléziai Múzeum, amelynek egykori aknatornyát kilátóvá alakították át

Vidámpark St. Margarethenben, Ausztria

Cité de la Mer Cherbourgban, Franciaország

Joánina történelmi központja, Görögország

KOMMUNIKÁCIÓ:

Az EU valódi változást hoz a gyakorlatban

2018 novembere és 2019 decembere között az „EU delivers in the regions” (Az EU teljesít a régiókban) elnevezésű kommunikációs kampányban 34 helyi, az EU társfinanszírozásával megvalósult kezdeményezést mutattak be 34 regionális kampány keretében 5 tagállamban (Ausztria, Franciaország, Görögország, Olaszország és Svédország).

A kampány az ismerős, népszerű helyekre összpontosított, amelyek változást hoztak a polgárok életébe, és amelyek fejlesztését és/vagy korszerűsítését az uniós regionális alapok támogatásával valósították meg.

Mindegyik régióban egy hónapig tartó kampány folyt, amelynek célja az volt, hogy megmutassa, hogyan segíti elő az EU a valódi változást helyi szinten. A kezdeményezések közé tartoztak többek között a következők: iskola Guadeloupe-ban (FR); színház Peloponnészoszban (EL); síközpont Mellersta Norrlandban (SE); állatok és a biodiverzitás védelme Övre Norrlandban (SE) és Abruzzóban (IT); kastély Tirolban (AT); vasútvonal Szicíliában (IT); múzeum Normandiában (FR); vidámpark Burgenlandban (AT); és sétálóutcák Epiruszban (EL).

Mindegyik regionális kampány vegyes kommunikációt alkalmazott:

- Hirdetések a városi közterületeken, valamint digitális hirdetések a helyi weboldalakon és a közösségi médiában: Firenzében (IT) például a fő vasútállomáson helyeztek el egy plakátot.

- Interaktív fotóautomata elhelyezése, lehetővé téve a helyiek számára, hogy a helyszínen készítsenek fényképet: ilyen automatát helyeztek ki például Burgenlandban.
- Partnerségek a helyi médiával és/vagy helyi véleményvezérekkel: a franciaországi Grand Est régióban egy helyi véleményvezérrel léptünk partnerségre, akivel helyszíni videót, blogbejegyzést és közösségi médián közzétett bejegyzéseket készítettünk a projektről.
- Vizuális anyagok a közösségi média számára (kommunikációs eszköztár létrehozásával).
- Helyi események megszervezése a regionális képviselők, az Európai Bizottság és a projektgazda részvételével.

Jó hírünk van!

2020-ban a kampányt 16 új régióban, 5 tagállamban (Franciaország, Görögország, Olaszország, Írország és Hollandia) folytatják.

Az ebben a szakaszban lévő projektek elsősorban környezetvédelmi problémákkal foglalkoznak. Számos regionális kampány emeli ki a természetvédelmi területeket, amelyek fontos szerepet játszanak az állatok és a biodiverzitás védelmében, ezenkívül bemutatják egy part menti övezet helyreállítását, egy zöld egyetemi kampuszt, valamint a környezetbarát mobilitás (soft mobility) előmozdítását kerékpárutak helyreállításával, illetve környezetbarát autóbuszok és sétálóutcák használatával. A 2020. év további témái közé tartoznak például a kulturális örökség, a kultúra, a közlekedés stb.

A KAMPÁNY KULCSFONTOSÁGÚ ADATAI

475 000
látogató

a REGIO
WEBOLDALON

23 000
fénykép

az INTERAKTÍV
FOTÓAUTOMATÁBAN

17
partnerség

a HELYI MÉDIÁVAL

26
partnerség

a HELYI
VÉLEMÉNY-
VEZÉREKSEL

A kampány célja – túl azon, hogy megegyezik az európai zöld megállapodásra vonatkozó bizottsági javaslatokkal – ugyanaz marad: az uniós fellépésekkel és elért eredményekkel kapcsolatos tudatosság növelése regionális szinten.

A polgárok szerepvállalására gyakorolt hatás

Az országokban a kampányok előtt és után végzett felmérések kimutatták, hogy:

- › A lokalizálás érzelmi kötelékeket hoz létre: a kampány a helyi és regionális helyszínekről szólt, és ez kulcsfontosságú szerepet játszott a polgárok bevonásában – Svédországban ez az arány 71%-os volt, Olaszországban pedig 93%-os.
- › A helyi ügyekkel való foglalkozás lehetővé teszi az EU számára, hogy transzverzális módon kommunikáljon: a helyi

hivatkozások és stratégiák szinte ugyanolyan szintű bevonódást mutatnak az EU-t támogatók és az euroszeptikusok között. Az egyik francia régióban például az euroszeptikusok 65%-a értékelte pozitívan a kampány azon képességét, hogy tájékoztatott az EU részvételéről.

- › Ezen túlmenően pedig bebizonyosodott, hogy a polgárok nagyobb érdeklődést mutatnak az EU által jelenleg a régióinkban finanszírozott projektek és helyek iránt. Átlagban a megkérdezett regionális lakosság 75%-a nyilatkozott úgy, hogy örülne egy olyan jövőbeli kampánynak, amely a régió legújabb nevezetességeit és helyszíneit mutatná be. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://europa.eu/!Qt64gt>
@EUinmyRegion

Östersund sikőzpont, Svédország

Torre del Cerrano tengerparti területe, Olaszország

A kohéziós politika értékelése a tagállamokban

Az értékelés a kohéziós politikai döntéshozatal kulcsfontosságú része, mivel szilárd bizonyítékokkal támasztja alá a szakpolitika kialakítását és végrehajtását a beavatkozások eredményeit és hatásait tekintve.

A kohéziós politika kialakítását és végrehajtását irányító szabályok egyre inkább a szakpolitika hatásának értékelésére összpontosítottak. A 2014–2020-as időszakban a tagállamokat először kötelezték arra, hogy értékeléseket végezzenek az egyes programok célkitűzéseinek eredményességét, hatékonyságát és hatását tekintve. A kohéziós politika szabályai vonatkoznak az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra.

Az alábbiakban bemutatjuk a nemzeti értékelések mértékét, fókuszát és jellegét. Ezek az alábbi nyílt adatkészleten alapulnak: kohéziós politikai programok értékelései (2015-től napjainkig), amelyeket rendszeres időközönként frissítenek.

Mit vizsgálnak az értékelés során?

A legtöbb értékelés végrehajtási kérdésekkel foglalkozik, és vizsgálja a célkitűzések megvalósulása terén elért haladást. Arra összpontosítanak, hogy megvizsgálják a projekteknek és az intézkedéseknek a programok célkitűzéseivel való koherenciáját, valamint ezek végrehajtásának eredményességét és hatékonyságát. Megvizsgálják a rendelkezésre álló pénzügyi keretösszeg elköltésének valószínűségét és azt, hogy a meghatározott célkitűzések – különösen a teljesítménymérési keretbe tartozók – elérése mennyire valószínű.

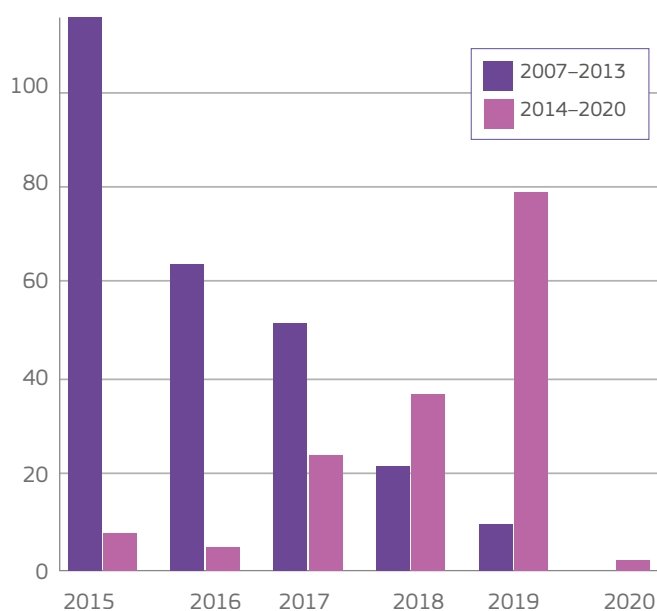
A programciklus későbbi szakaszában hatásértékelést is végeznek, amikor nemcsak végrehajtották már a cselekvések túlnyomó részét, hanem eredmények is születtek.

Hatalmas mennyiségű bizonyíték, különböző megközelítések

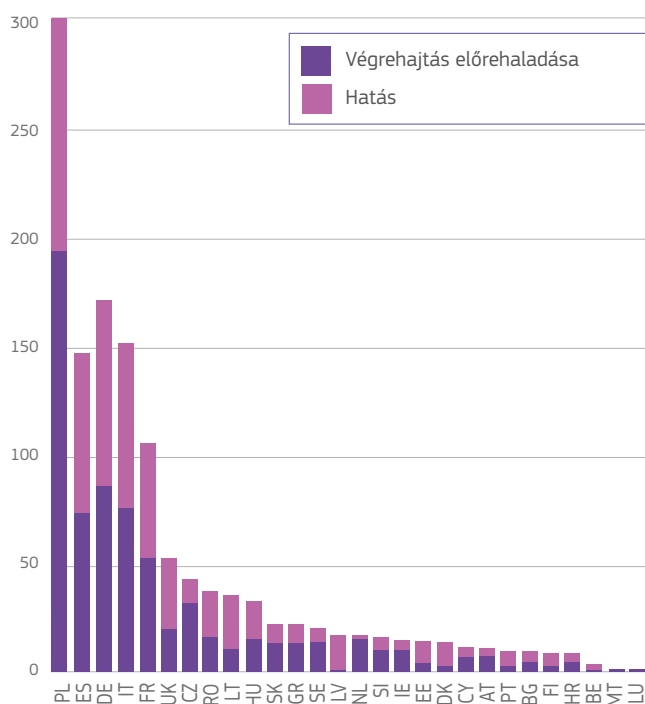
2015 óta a tagállamok több mint 1000 értékelést végeztek, amelyek keretében a különböző alapokat, témaköröket és régiókat vizsgálták, kitérve a végrehajtás nyomom követésére és/vagy a beavatkozások hatására. Ezek az értékelések a 2007–2013-as és a 2014–2020-as programozási időszakokra egyaránt vonatkoznak.

A tagállamokban végzett értékelések száma rendkívül változó. Tükrözi azokat a jelentős különbségeket, amelyek a beruházási finanszírozás mértékét és körét, az egyes tagállamokban lévő programok számát, valamint az értékelési tervekben bemutatott megközelítést illetően jelennek meg. Ezenfelül bizonyos országok több kisebb értékelést végeznek, mások pedig összetett adatokat közölnek.

HATÁSÉRTÉKELÉSEK SZÁMA ÉV ÉS PROGRAMOZÁSI IDŐSZAK SZERINT

ÉRTÉKELÉSEK SZÁMA ORSZÁG ÉS TÍPUS SZERINT (2015 ÓTA)

Mely témakörök lefedettsége volt a legnagyobb a 2014–2020-as időszakban?

A programozási időszak felénél a legtöbb értékelés a szociális témakörökre összpontosít, részben azért, mert a tagállamoknak 2015 és 2018 végén el kellett végezniük az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés hatásértékelését.

A befejezett értékelések gyakran összpontosítanak gyorsabban végrehajtható intézkedésekre, mint például a fenntartható és magas színvonalú foglalkoztatás előmozdítása, ami közvetlen pozitív hatással van az EU-ban élőkre.

Az értékelések tematikus célkitűzések szerinti megoszlása országok és pénzeszközök szerint szűrhető (bizonyos értékelésekben több pénzeszköz is megtalálható).

Középpontban a kutatás és az innováció

A tematikus koncentrációra vonatkozó követelmények után az ERFA beruházási erőforrásainak jelentős részét fordították a kutatás, a technológiafejlesztés és az innováció megerősítésére. A kutatás és az innováció (K+I) infrastruktúrájának javítására, a kutatásba és az innovációba történő üzleti beruházások előmozdítására, valamint a vállalkozások, a kutatási és fejlesztési központok és a felsőoktatási ágazat közötti kapcsolatok és szinergiák fejlesztésére beütemezett legmagasabb összegeket Lengyelországban, Spanyolországban és Németországban ítélték oda. Lengyelországban van a legnagyobb számú értékelés is, bár az ország jelenleg elsősorban a folyamatokra és a nyomon követésre összpontosít.

Melyek az elvégzendő legfrissebb értékelések?

A végleges értékelési jelentések az Értékelési könyvtárban érhetők el, ahol a tagállamok által elvégzett jelentések szűrhetők és kereshetők. A legtöbb esetben a jelentések az ország hivatalos nyelvén érhetők el, de kapcsolódik hozzájuk egy angol nyelvű összefoglaló is. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

A Bizottság intézkedései a kohéziós politika értékelésével kapcsolatban:

<https://europa.eu/!XG63nD>

Az értékelések éves szintézisei a pénzeszközök felhasználásáról szóló éves jelentésekkel:

<https://europa.eu/!MB77Fq>

További információk:

REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Van olyan téma, amelyről szívesen olvasna többet a jövőbeli *Panorama* ADATPONT rovatában?

Szeretné, ha egy konkrét adatkészletet tennénk közzé az esb-alapok nyílt hozzáférésű adatplatformján?

Amennyiben igen, írjon nekünk: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Kövesse a vitát a Twitteren [#ESIFOpenData](https://twitter.com/ESIFOpenData)

vagy iratkozzon fel a hírlevelünkre: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Határokon átnyúló megosztás és gondoskodás

Interreg

30 years together

Az Interreg – az Európai Unió nemzeti és regionális szintű, határokon átnyúló együttműködést érintő, kiemelt rendszere – most ünnepli az elmúlt 30 évben elért eredményeit, egyúttal a további jövőbeli közös projektekre készülve. 2020-ban három fő témára összpontosítunk, amelyek előtérbe helyezik, hogy miről is szól az Interreg, eközben a polgárok főbb problémáira is keressük a választ.

1 990 óta az Interreg pénzügyi keretösszege határokon átnyúlóan támogatja a régiók, helyi önkormányzatok és polgárok közötti együttműködési programokat. Több ezer projektet és kezdeményezést finanszírozva segített az akadályok áthidalásában, valamint abban, hogy közelebb hozza egymáshoz az embereket. Az Interreg – vagy másik nevén az európai területi együttműködés – az európai eszme középpontjában áll, mivel arra ösztönzi a régiókat és az országokat, hogy kezeljék azokat a kihívásokat, amelyeket csak együttműködéssel lehet megoldani.

A 2020-ban megrendezendő ünnepek lehetőséget nyújtanak majd az Interreg számos sikerének bemutatására. A rendezvények során a jövőre is összpontosítanak egy, a 2020 utáni együttműködési politikáról szóló vita elindításával. Miközben az Interreg kiterjed a határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködésre, egyúttal fenn tarthatóbb szakpolitikai környezetbe is ágyazza az együttműködést, például a makroregionális stratégiák vagy a határügyi kapcsolattartó pont révén.

Az Interreg testesíti meg az Európai Unió egyik alapvető értékét: az emberek, a régiók és a szomszédos országok közötti együttműködést. A polgárok körében egyre növekvő önvizsgálat idején, és most, hogy a politikai párbeszéd hajlamos megfeledezni az Európa által elért eredményekről, az Interreg lépéseket tett ezen akadályok felszámolása érdekében, miközben hozzájárul egy erősebb, egységesebb és együttműködésen alapuló Európa építéséhez.

Az Interreg már megkezdte az éghajlatváltozás kezelését, és hozzájárul Európa zöldítéséhez is. Külföldi munkavégzésre és tanulásra ösztönzi a fiatalokat, valamint támogatja az olyan kezdeményezéseket, amelyek célja a szomszédos országok nyelvének elsajátítása és a projektekben történő önkéntes munka. Az Interreg továbbá segítséget nyújt számunkra abban, hogy egyik országból a másikba ingázzunk, munkát találjunk Európa határregióiban vagy az Európai Unió kívül, valamint abban is, hogy hozzáférhessünk az otthonunkhoz legközelebb eső közszolgáltatásokhoz.

Szükségünk van a szomszédainkra

Mindannyiunknak vannak szomszédaink – akik fontosak! Együttműködünk, összedolgozunk, közösen döntünk, és együtt új lehetőségeket teremtünk egy jobb jövő érdekében a közös európai térségünkben. Az együttműködés még soha nem volt ilyen kulcsfontosságú, hiszen eddig egyetlen kihívás sem volt még ennyire globális. Az erdőtüzek nem ismernek határokat – a hegytetőtől a völgyekig terjedve nem kérnek engedélyt a határátlépésre. Ahogyan a betegségek, a környezetszennyezés és a társadalmi feszültségek sem. Ha a határ egyik oldala érintett, a másik is az lesz.

Tudjuk azonban, hogy a közös határ nemcsak annyiból áll, hogy megoldásokat találjunk a közös problémákra. Arról is szól, hogy kiaknázzuk a közös lehetőségeinket, a közös érdekeinket, a közös életmódunkat és kulturális gyakorlatainkat. Együtt erős közösségeket hozunk létre, és határokon átívelő hidakat építünk az emberek között. Együtt biztosítjuk a polgárok oktatáshoz, egészségügyhöz és munkához való jobb hozzáférését. Együtt javítjuk a határokon átívelő összeköttetést és hozzáférhetőséget, miközben megőrizzük a biztonságunkat, és megóvjuk az örökségünket és a természetet.

Sokkal több dolog köt össze a szomszédainkkal, mint hinnénk. Európa összetart bennünket. Az elmúlt 30 évben az Interreg révén az európai együttműködési programok segítettek a szomszédos országoknak abban, hogy együttműködve erős

közösségeket hozhassanak létre mind a belső, mind a külső határok mentén. Több ezer, az EU által finanszírozott projekt hozott konkrét előnyöket az EU határregiónak számára és azon túl, bizalmat és tiszteletet kiépítve azok között, akik a közös térségen osztoznak.

HÁRMAS MEGKÖZELÍTÉS

A kohéziós politika 2014–2020-as időszakra vonatkozó két célkitűzése közül az Interreg az egyik: az Európai Fejlesztési Alap finanszírozásának köszönhetően 10,1 milliárd EUR értékű költségvetéssel rendelkezik, amelyet számos, a projektfinanszírozás kezeléséért felelős együttműködési programra használtak fel.

60 határon átnyúló együttműködési program, 15 transznacionális együttműködési program, valamint 4 interregionális program létezik:

- A határon átnyúló együttműködési program a NUTS III. régiók közötti együttműködést támogatja azzal a feltétellel, hogy legalább két, közvetlenül a határon vagy mellette fekvő, különböző tagállam vegyen részt benne.
- A transznacionális együttműködés különböző uniós országok régióit foglalja magában, amelyek nagyobb területeket kialakítva ösztönzik a jobb együttműködést és a regionális fejlődést az EU-n belül azáltal, hogy együttesen kezelik a közös problémákat.
- Az interregionális együttműködés egy földrajzilag páneurópai együttműködés, és nagyobb kiterjedésű területeket fed le.

A mai fiatalság támogatása

A 15 és 29 év közötti fiatalok teszik ki az Európai Unió lakosságának 17%-át. Olyan közös kihívásokkal néznek szembe, mint például a gyenge munkaerőpiac vagy az oktatási és képzési lehetőségek hiánya. Bár a fiatalokat sem kerülik ki a válságok, például a globális felmelegedés, a bizonytalanság vagy a már széles körben elterjedt bizalmatlanság a közintézmények irányába, mindannyian jobb jövőt szeretnének. Az EU számos lehetőséget kínál, ideértve a nagyobb mobilitást is, amely kulcsfontosságú az EU tudásalapú gazdaságként történő fellépésének megerősítéséhez. ➤

ÚJ KÉSZSÉGEK A FIATALABB GENERÁCIÓK SZÁMÁRA

A Duna régióban megvalósuló NewGenerationSkills projekt célja a fiatalok üzleti tevékenységre és szociális innovációra való potenciáljának kiaknázása, ellátva őket azokkal a készségekkel, amelyek révén igazi változásokat érhetnek el a helyi közösségekben.

A helyi szintről induló projekt célja egy olyan ösztönző környezet megteremtése volt, amelyben a fiatalok innovatív ötleteiből új, magas társadalmi hozzáadott értékkel rendelkező vállalkozások jöhetnek létre. A projekt transznacionális hálózatban összekapcsolt innovációs laboratóriumok formájában korszerűsítette a helyi innovatív támogatási rendszerek kifejlesztésére irányuló együttműködési mechanizmusokat. Az innováció és a fiatal vállalkozók támogatásának összefonódása hozzájárul az oktatás és a folyamatosan változó munka világában való eligazodáshoz szükséges új készségek közötti szakadék áthidalásához.

A remények szerint ez a fiatalokra irányuló innovációs támogatási folyamat végül jobb gazdasági teljesítményhez és az agyelszívás csökkenéséhez vezet, valamint pozitív hatást gyakorol a helyi munka- és életkörülményekre.

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/newgenerationskills>

Az Interreg és az együttműködési politika 30 éve keres megoldásokat a fiatalok számára. Az oktatási szint és a készségek fejlesztése érdekében az együttműködés, a partnerségek kiépítése és az ismeretek megosztása révén az Interreg segített munkalehetőségeket teremteni a fiataloknak, megkönnyítve a mobilitásukat a határokon átnyúló gyakornoki programokkal és az oktatási intézmények közötti együttműködéssel.

Konkrét példa erre a BELT, egy német–dán határokon átnyúló projekt, amelynek célja a fiatalok munka- és tanulási képességének fejlesztése a határ mindkét oldalán, így növelve a foglalkoztathatóságukat. Máshol több mint 1000 gyakornok vett részt az euregio-Xperience nevű projektben, amelynek keretében feltérképezhették a jövőben várható lehetőségeiket a német–dán határ menti régió munkaerőpiacán.

Az Interreg ösztönzi a transznacionális hálózatokat a fiatal vállalkozók készségeinek fejlesztése érdekében. A Duna régióban a NewGenerationSkills nevű projekt a fiatalokban rejlő lehetőségek kiaknázására összpontosított a készségeik fejlesztésével és egy olyan támogató környezet létrehozásával, ahol az innovatív ötleteiket valóra válthatják. Az Interreg ezenkívül a globális felmelegedéssel kapcsolatos tudatosság növelésére is oktatja a fiatalokat.

A magyar–szerb Fiatalok-Együtt nevű projekt abban segít a fiataloknak, hogy fenntarthatóbb életmódra térjenek át. Az Interreg határokon átívelően segít a bizalom és a magabiztosság kiépítésében azzal, hogy a mindennapos közszolgáltatásokat könnyen hozzáférhetővé teszi a fiatalok számára. A francia és a spanyol fiatalok például ugyanazt az orvosi

JOBBI ELLÁTÁS A FIATAL PÁCIENSEK SZÁMÁRA A PIRENEUSOKBAN

Egy uniós finanszírozású projekt javított a Kelet-Pireneusokban élő gyermekek egészségügyi ellátása igénybevételének lehetőségén, biztosítva azt, hogy a legfiatalabb páciensek a lehető legjobb ellátásban részesülhessenek ebben a Franciaország és Spanyolország közötti, főként hegyvidéki, távoli, vidéki és határokon átnyúló régióban.

A Cerdanyai Gyermekorvosi Központ olyan stratégiák kidolgozásával bízott meg egy szakértőkből álló csapatot, amelyekkel optimális fekvő- és járóbeteg-szakellátás biztosítható az erőforrások és a tapasztalat egyesítésével, valamint partnerségek létrehozásával a költségek csökkentése érdekében.

A megvalósuló létesítmények nonprofit egységekként működnek, 0 és 17 év közötti korú gyermekek és serdülőkorúak befogadását téve lehetővé. Egyedi kezelési terveket és a nap 24 órájában igénybe vehető orvosi ellátást kínálnak, miközben a szakértőkből (orvosokból, dietetikusokból és terapeutákból) álló csapatok segítenek a gyerekeknek és szüleiknek abban, hogy megtanuljanak alkalmazkodni és jól együtt élni a diagnosztizált betegséggel.

<http://pediatrie-occitanie.alefpa.asso.fr/>

ellátást kapják a cerdanyai kórházban – Európa első, határokon átnyúló egészségügyi ellátást biztosító egészségügyi intézményében.

A közösséghez való tartozás érzete már fiatal korban kialakul. A 2017-ben elindított Interreg Önkéntes Ifjúságnak (IVY) hála körülből 400, 18 és 30 év közötti önkéntes vett részt együttműködési programokban és projekteken. Az Interreg Önkéntes Ifjúság az Európai Szolidaritási Testület része is, amely önkéntes, gyakorlati és munkalehetőséget biztosít otthon és külföldön. >

SOUTH BALTIC YOUTH CORE GROUPS NETWORK

A fiatalok demokratikus folyamatokban való részvételének értékét már régóta elismerik a helyi közösségekben és nemzetközi szinten egyaránt. A gyakorlati végrehajtás területén azonban lassú az előrehaladás. A fiatalok a legtöbb demokratikus folyamatból még mindig a peremre szorulnak. A SB YCGN nevű Interreg projekt határokon átnyúlóan növeli a helyi szereplők kapacitását annak érdekében, hogy ösztönözzék a fiatal polgárok részvételét a döntéshozatali folyamatokban, így erősítve a részvételi demokráciát. Mivel a fiatalok politikai folyamatokba való bevonása határokon átnyúló problémát jelent, a projekt célja, hogy növelje a projektben részt vevő szereplők határokon átnyúló kompetenciáját az európai integráció – partnerországok polgárainak, hatóságainak, valamint politikai és társadalmi csoportjainak bevonása révén történő – megerősítése céljából. Az Interregnek köszönhetően a fiatal polgárok nem csupán az otthoni részvételi demokráciát tapasztalhatják meg, de a szomszédos országokat is jobban megérthetik.

<https://southbaltic.eu/-/sb-ycgn>

Zöld és klímasemleges Európa

A határok, amelyeket az összetartozás és a közös identitás megteremtése érdekében hoznak létre, nem akadályozzák meg a növény- és állatvilágot abban, hogy átlépjék azokat. A lég-, víz- és talajszennyezés, valamint a közös erőforrások túlzott használata nem ismer országhatárokat. Annak érdekében, hogy ökoszisztémáinkat az elkövetkező generációknak is megőrizhessük, az Interreg 30 éve segíti az együttműködést a környezetvédelmi ügyekben.

A LOS_DAMA! projekt a nyílt zöld területek védelmét teszi lehetővé az uniós Alpok-régióban lévő városokból létrehozott hálózattal, lefedve Ausztriát, Franciaországot, Németországot, Olaszországot és Szlovéniát. Ennek a törekvésnek hála az új Alpine City hálózat fontos zöld területeket éleszt újjá. Az Euró-

pai Bizottság nemrégiben terjesztette elő a zöld megállapodást, Európa új növekedési stratégiáját azzal a céllal, hogy 2050-re karbonsemleges Európában élhessünk. Egy dolog kristálytiszta: a zöld és klímasemleges Európa csak akkor érhető el, ha együttműködünk. Ezeket az értékeket támogatja az Interreg, és az elmúlt 30 évben is így tett. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/factsheet/interreg30_en.pdf
<https://interreg.eu/about-interreg/>

A TEREK VÉDELME ÉS AZ EMBEREK ÖSSZEKAPCSOLÁSA

Az Alpine City-Regions összehangolt erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy felvegye a harcot a példátlan városi növekedés következtében kialakult városszétfolyással és a zöldterületek veszélyeztetettségével szemben a városokban és a városok környékén. Egyre több, rekreációs és mezőgazdasági célú terület vesződik el, állatok fontos élőhelyei pusztulnak el, dagadólápok száradhatnak ki – és ez mind hozzájárul az éghajlatváltozáshoz.

Az EU által finanszírozott LOS_DAMA! projekt összefogja a városi és regionális érdekelt feleket az élhető nyílt terek, az emberek összekapcsolása és a régióban található zöldterületek megóvása érdekében. A projekt célja, hogy növelje a polgárok városkörnyéki és gyakran mezőgazdasági területek védelmének és kezelésének jelentőségével kapcsolatos tudatosságát a főbb alpesi nagyvárosi területeken, illetve azok körül.

A projekt keretében olyan módszerek eszköztárát fejlesztik ki, amelyek célja a városkörnyéki területek fenntartható módon való védelmére és kezelésére vonatkozó tervek közös végrehajtásának megkönnyítése, valamint számos, átfogó tájvédelmi megközelítés kidolgozása.

A LOS_DAMA! megalapította továbbá az Alpesis Nagyvárosi Hálózatot (Metropolitan Alpine City Network), amelyben városi és nagyvárosi hatóságok fognak össze annak érdekében, hogy az érdekelt felekkel együttműködve növeljék a zöld területeket és fejlesszék a környezetbarát infrastruktúrát.

https://www.alpine-space.eu/projects/los_dama/en/home

EGÉSZSÉGESEBB, GYALOGOSBARÁT VÁROSOK KIÉPÍTÉSE

A CityWalk projekt a Duna régió tíz városának segít a szennyezés, a zaj és a forgalmi torlódások csökkentésében azáltal, hogy fejleszti a gyalogosok körülményeit, és ösztönzi a környezetbarát mobilitást.

A partnerszágok kis léptékű kísérleti projektekbe kezdtek a sétálhatóság, illetve a szakpolitikai javaslatok fejlesztése céljából. Bár a hangsúly a gyalogos közlekedésen van, a projekt átfogóbb megközelítést alkalmaz a városi mobilitás javítása érdekében azáltal, hogy törekszik a tömeg- és a saját járművel történő közlekedés hatékony ötvözésére.

Gyaloglásra ösztönző változás lehet például az utcák átalakítása úgy, hogy a gyalogosokat helyezik a középpontba az autók helyett. Környezetbarát (soft) beavatkozásokat vizsgáltak meg annak érdekében, hogy az embereket autóik otthagyására ösztönözzék – például figyelemfelhívó programokat szerveztek a gyaloglás és kedvező élettani hatásainak népszerűsítése érdekében.

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/citywalk>

AZ INTERREG EGY ÚJ PODCASTTAL ÜNNEPLI 30. SZÜLETÉSNAJPÁT, AMELYNEK CÍME: *EZ EURÓPA*

Az új Interreg podcast, amely az „Ez Európa” (angolul: This is Europe) címet kapta, olyan európaiak személyes történeteit mutatja be, akiknek a határokon átnyúló együttműködés megváltoztatta az életét.

Ebben a sorozatban Shahidha Bari újságíró európai utazásra viszi hallgatóit a Balti-tengertől egészen a Baleár-szigetekig és még tovább.

Az első epizód arról szól, hogy az Interreg közössége hogyan vesz részt egy zöldebb Európa megteremtésében. Biciklijére pattanva Shahidha Bari felfedezi Steffen Nozon szülővárosát, az észak-németországi Rostockot. Steffen, aki lelkes kerékpáros, mobilitási menedzserként zöld, autómentes, „élő utcákká” alakította át a helyi területeket.

Az első rész minden platformon elérhető:

keresse fel az alábbi oldalakat: <https://this-is-europe.simplecast.com/>

Interreg projektek továbbfejlesztése az Enterprise Europe Network eszközeivel és szolgáltatásaival

Az Enterprise Europe Network (EEN) a világ legnagyobb, kis- és középvállalkozásokat (kkv-kat) támogató hálózata. A hálózat több mint 600 taggal rendelkezik, amelyek jól ismertek a regionális/országos üzleti és innovációs ökoszisztémáik (például regionális fejlesztési ügynökségek, ipari és kereskedelmi kamarák, kutatóhelyek, egyetemek, kereskedelmi szervezetek, valamint fejlesztési és beruházási bankok) körében. A több mint 60 országban aktív EEN érdekes szolgáltatást kínál a régióknak a kis- és középvállalkozásaik nemzetköziesítésében való támogatás során.

Az EEN teljes, a kkv-k számára ingyenesen elérhető kínálata három csoportba osztható: üzleti tanácsadói szolgáltatások (ideértve a finanszírozáshoz való hozzáféréssel kapcsolatos tanácsadást); nemzetköziesítési/partnerségi szolgáltatások; valamint innovációs szolgáltatások. Az említettek többségét a COSME-program (a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program) társfinanszírozza, amely 2021-től az új többéves pénzügyi kerettel megvalósuló Egységes piac program része lesz.

Ezzel egyidejűleg az innovációs szolgáltatásokat, például az innovációmenedzsment kapacitásépítést, valamint a kkv-támogató eszköz/Európai Innovációs Tanács (EIC) kísérleti projektjei kedvezményezettjeinek kulcsfontosságú számlakezelési szolgáltatásait a Horizont 2020 társfinanszírozza.

Eszközök

Az EEN-eszközök és -szolgáltatások kitűnő potenciált nyújtanak a szinergiákra: a transznacionális S3 vállalkozói felfedezési folyamat elősegítésétől kezdve a megfelelő eszközök és tanácsadói szolgáltatások Interreg projektekbe való bevonásáig a sikeres végrehajtás előmozdítása érdekében. Az alábbi példák szemléltetik a legutóbbi projektekben elért eredményeket.

Az S3-4AlpClusters¹, amely az Interreg alpesi térségi programjának projektje, egy transznacionális, vállalkozói felfedezési folyamatot vezetett be az Alpok-régióban. A projekt a Veneto Innovazione és a Business Upper Austria által az EEN-tevékenységek keretében létrehozott üzleti kapcsolatokra épített oly módon, hogy régiókon átívelő fejlesztési workshopokat szervezett az „intelligens élelmiszer-ipari ökoszisztémát” érintő transzformatív tevékenységek továbbfejlesztési lehetőségeinek meghatározása céljából.

A franciaországi és svájci Innovarc² elnevezésű Interreg projekt 250 vállalkozást és kutatóhelyet egyesített a Franciaországon és Svájcban áthúzódó Jura-hegység területén az innovációs projektek határokon átnyúló együttműködésének növelése

1) <https://www.alpine-space.eu/projects/s3-4alpclusters/en/home>

2) <http://www.innovarc.eu/innovarc/presentation-du-projet>

érdekében. A csapat különböző tanácsadási szolgáltatásokat biztosított a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés, az innovációmenedzsment és a nemzetköziesítés témájában.

A Győr-Moson-Sopron megyei kereskedelmi és iparkamara vezető partner az osztrák–magyar Smart-up³ elnevezésű Interreg projektben, amelynek célja a határ menti régiókban található induló vállalkozások közötti, határokon átnyúló üzleti és innovációs együttműködés fellendítése.

Az AmiCE⁴ és a KETGATE⁵ projekteket az Interreg Közép-Európa társfinanszírozta az innováció- és tudásfejlesztés kiemelt területén belül. Az AmiCE segít a kis- és középvállalkozásoknak a korszerű gyártási technológiák, különösen a 3D-s nyomtatás bevezetésében. A KETGATE vállalkozásokat támogató szervezeteket kapcsol össze nyolc közép-európai országból származó kutató- és technológiai szervezettel, amelyből öt EEN-csapatok számára biztosít helyet. Célja, hogy megkönnyítse a kkv-k

határokon átnyúló hozzáférését a fejlett anyagokat, fotonikát, mikro- és nanotechnológiát magában foglaló élvonalbeli technológiai infrastruktúrához a közlekedési, egészségügyi és élelmiszeripari ágazat területén.

Az északnyugat-európai Boost4Health⁶ Interreg projekt pénzügyi és nem pénzügyi támogató szolgáltatásokat fejlesztett ki az élettudományokban és az orvosi technológiában tevékenykedő kkv-k nemzetköziesítésére.

A Veneto Innovazione az olaszországi EEN Friend Europe konzorcium tagja, amely lefedi a Veneto, a Friuli-Venezia Giulia és a Trentino-Alto Adige régiókat. Az EEN-eszközök által támogatott, a vállalkozások átadását támogató projekt elősegítette a határokon átnyúló üzleti transzfert, valamint a potenciális eladók és vásárlók összekapcsolását. ■

3) <https://www.interreg-athu.eu/en/smartup>

4) <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/AMiCE.html>

5) <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/KETGATE.html>

6) <https://www.boost4health.eu>

Előre ütemezett közigazgatási kapacitások a 2020-at követő időszakra

Kosztasz Raftopoulos, a görög irányító hatóság közigazgatási kapacitásépítési kísérleti fellépésének csoportvezetője, elmagyarázza a jó közigazgatás és a kapacitásépítés fontosságát a kohéziós politika szempontjából.

Miért döntött úgy, hogy csatlakozik a 2021–2027-es időszak előre ütemezett közigazgatási kapacitásépítés kísérleti fellépéséhez?

Azért döntöttünk a projektben történő részvétel mellett, mert 2015-ben az irányító hatóságunk hatalmas megrázkódtatáson ment át, amikor három olyan irányító hatóságot egyesítettek, amelyek korábban három különböző programot irányítottak – az autópályákat, a vasutakat és a környezetvédelmet. Már az elején rájöttünk arra,

hogy azonnali intézkedésekre van szükség a rendszereinket és a munkatársainkat illetően, hogy a működési módunk homogén legyen. A munkát az informatikai rendszerekkel kezdtük, lecserélve a fragmentált rendszereket egy új, egységes iratkezelő rendszerre. Ezután többfunkciójú csapatokat hoztunk létre, amelyek azonosítják a heterogenitás forrásait, és terjesztik a bevált módszereket a három korábbi struktúrában.

Így amikor tudomást szereztünk a Bizottság kezdeményezéséről, már saját magunkat és a politikai vezetést is meggyőztük a közigazgatási kapacitásunk növelésének szükségességéről, különösen a következő időszakra vonatkozóan. Véleményem szerint a kísérleti fellépésben történő részvételünk felgyorsította a 2015-ben elindított folyamatot. E projekt nélkül a fejlesztések sokkal lassabbak és töredezetebbek lettek volna.

Melyek voltak a leghasznosabb és a leginnovatívabb elemek?

Először is a kísérleti projekt nagyszerű lehetőség volt arra, hogy átgondoljuk, amit természetesnek veszünk. A mindennapi kötelezettségek és a szoros határidők miatti nyomás következtében hajlamosak vagyunk elnapolni a közigazgatási kapacitásépítést. A világ azonban változik, és nekünk reagálnunk kell erre. Az általunk kiépített struktúrák és készségek elégtelenek bizonyulhatnak, ha nem fektetünk be a felülvizsgálatukba és az újjáépítésükbe.

Másodsorban a Regionális és Várospolitikai Főigazgatósággal és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezettel (OECD) történő együttműködés önmagában is rendkívül hasznos tapasztalatot jelent. Lehet, hogy a magánszektorban jelentéktelennek tűnik a workshopok és interjúk szervezése, amelyek keretében meghallgatjuk a helyszínen dolgozókat, a

kedvezményezették és egyéb érdekelt felek javaslatait a jövőre nézve, de a görög közigazgatási szervek (és véleményem szerint számos közigazgatási szerv) számára ez valóban innovatív lépés.

Harmadsorban pedig az ütemterv végrehajtása érdekében önkéntes végrehajtási csapatokat hoztunk létre a különböző egységek és ágazatok személyzetéből, amelyeket olyan, a helyszínen dolgozó kollégák vezetnek, akik bizonyították talpraesettséget, de eddig nem volt lehetőségük ennek bemutatására. Az OECD csapattal való együttműködésünk konkrét intézkedések végrehajtására is kiterjed. Ez azt jelenti, hogy a végrehajtási csapatok közvetlenül tudnak együttműködni az OECD-vel és a Humánerőforrás Osztállyal – az irányító hatóságon kívül lévő ügynökséggel –, a közreműködő szervezetekkel, a kedvezményezettekkel és a nemzeti koordinációs hatósággal stb. Másképp fogalmazva, rengeteg kommunikációs csatorna nyílik meg a bevált gyakorlatok és a know-how megosztására, illetve a csapatban történő munkavégzés kultúrájának továbbfejlesztésére.

Hogyan reagáltak a kollégái, és milyen szinten kapcsolódtak be a munkába?

Amikor Athénban több mint 100 résztvevővel – akik körülbelül 40 érdekelt felet képviseltek – megrendeztük az első workshopot, az OECD csapata megkérdezte tőlem, hogy miért olyan lelkesek ezek az emberek? Az embereknek lehetőségük volt a felszólalásra,

találkozhattak az ország különböző részein dolgozó kollégáikkal, és megoszthatták egymással a tapasztalataikat, a javaslataikat és az aggályait. És ez a lelkesedés még a végrehajtás során is kitartott. Azok a csapatok, amelyek együttműködése az OECD-vel 2020 májusában kezdődik, annyira türelmetlenek voltak, hogy az OECD első tervezett athéni kiküldetése előtt már három hónappal elkezdték előkészíteni az anyagokat.

Milyen elvárásokkal fordul a jövő felé, illetve segít-e ez a munka abban, hogy jobban kezeljék a jövőbeli kohéziós politikai beruházásokat?

Az egyesülés után négy évvel és a projekthez történő csatlakozás után 18 hónappal most határozottan úgy érezzük, hogy a szervezetünk jól felkészült a következő programozási időszakra. Az ütemtervünkben 19 fellépés van, amelyből 11 belső személyzeti problémához kapcsolódik, 6 az érdekelt felekkel és a kedvezményezettekkel való viszonyunkat érinti, és 2 a bürokrácia csökkentéséhez, valamint az ellenőrző hatósággal, az igazoló hatósággal és a nemzeti koordinációs hatósággal való kommunikációs csatorna létrehozásához kapcsolódik. Biztos vagyok benne, hogy az olvasók (különösen az uniós alapok irányítási rendszerében dolgozók) teljes mértékben megértik a fent említett intézkedések fontosságát a közigazgatási kapacitásépítés terén.

Ajánlaná-e a többi irányító hatóságnál dolgozó kollégáinak, hogy befektessenek a közigazgatási kapacitásépítési ütemtervek fejlesztésébe?

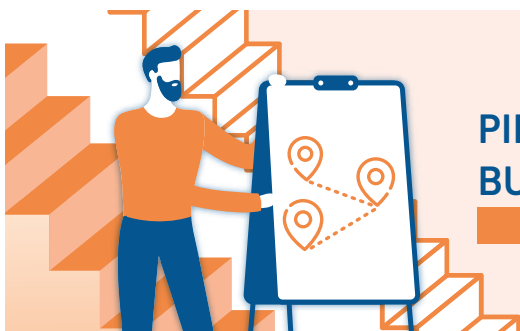
Számos lehetőségünk volt arra, hogy Bulgáriában, Horvátországban, Lengyelországban és Spanyolországban lévő kollégákkal megbeszéléseket folytassunk az irányító hatóságok előtt álló főbb kihívásokról, és nyilvánvaló, hogy a problémák közel fele mindannyiunkat érinti. Vannak azonban egyedi problémák is, amelyeket azonosítani és kezelni kell. Véleményem szerint az OECD módszertanához hasonló szisztematikus megközelítés biztosítja, hogy minden ütemterv tartalmazza azokat a fellépéseket, amelyek a leginkább szükségesek a közigazgatási kapacitás javításához a konkrét esetekben. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

A közös kísérleti kezdeményezés I. szakaszának összefoglaló jelentése:
<https://europa.eu/!Gq44bp>

Jó közigazgatás és közigazgatási kapacitás – az új adatok:
<https://europa.eu/!uM83XJ>

Gyakorlati eszköztár – Ütemtervek a közigazgatási kapacitásépítéshez:
<https://europa.eu/!dv43qF>

PILOT ON GOOD GOVERNANCE AND CAPACITY BUILDING FOR COHESION POLICY

- PILOT ACTION IN COOPERATION WITH THE OECD -

A régiók felzárkóztatására irányuló kezdeményezés új megközelítést alkalmaz az uniós projektek végrehajtása terén

2017-ben az Európai Bizottság és a Világbank közösen megjelentette „A leszakadó régiók gazdasági kihívásai” (Economic Challenges of Lagging Regions) című jelentést, amely a leszakadó régiók legfőbb kihívásait elemezte, valamint stratégiákat és szakpolitikákat javasolt azok hosszú távú növekedésének és versenyképességének fellendítése és fenntartása érdekében. A jelentés előkészítette a terepet a régiók felzárkóztatására irányuló kezdeményezésre: egy gyakorlatias, technikai segítségnyújtási programra, amelynek célja a versenyképesség terén fellépő akadályok felismerése, illetve a kohéziós politikához kapcsolódó alapok rendelkezésre bocsátásának javítása EU-szerte a kiválasztott alacsony jövedelmű régiókban.

A jelentés továbbá megállapítja, hogy az említett régiókra szánt beruházásra és támogatásra azért van szükség, hogy biztosítsák, hogy a fokozatosan fejlődő készpénzintézetek, az innovációs tevékenységek, a jegyzett tőke és a munkatermelékenység jelenlegi trendjei ne stagnáljanak, illetve hogy az irány ne forduljon meg. Lengyelország és Románia volt az első két kísérleti ország, amely részt vett a régiók felzárkóztatására irányuló kezdeményezésben (angolul: Catching-up Regions Initiative, CuRI), majd követte őket Horvátország és Szlovákia.

Az érintett nemzeti és regionális hatóságok, a Bizottság és a Világbank által közösen bevezetett CuRI szakértelmet biztosít számos, alacsony jövedelmű régió számára. Alacsony jövedelmű régióknak számít minden olyan régió, ahol a vásárlóerő-egységre vonatkozó egy főre jutó GDP az uniós átlag 50%-a alatt van. Az Európai Unió Közös Kutatóközpontja részt vett a romániai kezdeményezés kísérleti szakaszának végrehajtásában.

Szakpolitikai ágazatok széles skáláján nyújt segítséget az intelligens szakosodási stratégiáktól kezdve a vállalkozásfejlesztésen és területrendezésen át egészen a kutatások kereskedelmi hasznosításáig és a szakképzésig. A segítségnyújtást a részt vevő országok és régiók igényeihez igazítják, kiegészítve a meglévő stratégiákat és programokat. A kezdeményezés további célja, hogy a strukturális kérdésekről szóló elemzés formájában reagáljon a szakpolitikai ajánlásokra az európai szemeszter keretében.

Gyakorlati megközelítés

A CuRI célja az olyan gyakorlati eredmények elérése, amelyek felgyorsíthatják a strukturális reformokat a kiválasztott szakpolitikai területeken ahelyett, hogy csupán ajánlásokat tennének. A kezdeményezés politikai, jogi és adminisztratív tanácsadást biztosít, erős kapacitásépítéssel és projekttervezéssel kiegészítve a régiók termelékenységének és versenyképességének javítása érdekében. A CuRI új lehetőségeket is kínál a kohéziós politika, a beruházási prioritások és az adminisztratív eljárások végrehajtása vonatkozásában.

A kezdeményezés keretében megvalósított együttműködési modell segít az olyan szűk keresztmetszetek megszüntetésében, amelyek hagyományosan lassítják az uniós finanszírozás végrehajtását. Bizonyított tény, hogy a CuRI kezdeményezésnek köszönhetően az európai strukturális és beruházási alapokból származó támogatás megvalósítása gyorsabbá és hatékonyabbá vált. Ez hozzájárult a projektek kiválasztási szempontjainak és az állami támogatási szabályok végrehajtásának javításához, a közigazgatási kapacitás növeléséhez, a projekt-előkészítés és -értékelés fejlesztéséhez, valamint az állami és a magánszektor közötti nagyobb együttműködéshez.

A CuRI ezenkívül különböző innovatív megközelítéseket is ötvözött egymással. A TAIEX elnevezésű technikai segítségnyújtással és információcserével foglalkozó konzultatív szakértői vizsgálatot például arra használták fel, hogy hasonló, más európai országokban már végrehajtott projekteket fedezzenek fel és ismerjenek meg alaposabban.

Végül pedig a projekt egy olyan egyedülálló együttműködési munkakörnyezetet teremt, amelyben a kormányzati szervek, a regionális és helyi hatóságok, a Bizottság, a nemzetközi pénzügyi szervezetek és mások a szervezeti és területi határokon átívelően oszthatják meg egymással stratégiai és operatív szaktudásukat. Ezek a szoros kapcsolatok segítenek megoldani a tudás szétaprózódásából és komplexitásából, valamint a gyenge közigazgatási kapacitásból adódó problémákat, amelyek néhány, uniós finanszírozásokat végrehajtó térségben tapasztalhatók.

A változás katalizátora

A külföldön elért sikereket követően a Szlovákiában található Eperjes (Prešov) régió is csatlakozott a CuRI-projekthez, hogy felvegye a harcot néhány konkrét kihívással. Célirányos intézkedésekkel

kezdtek stimulálni a távoli Szinna járás gazdasági fejlődését, ideértve a Polanyinák Nemzeti Park turisztikai potenciáljának fokozását. Más intézkedések a középületek energiahatékonyságának fejlesztésére, valamint egy új, geoadatokon alapuló platform létrehozására összpontosítottak (lásd a keretes írást). A régió ezenkívül egy új megközelítést is kidolgozott a szakképzési és oktatási rendszerének megszilárdítása érdekében a helyi vállalkozások és a középiskolák közötti kapcsolat megerősítése révén.

Milan Majersky, az Eperjes régió vezetője szerint: „A nemzetközi szakértők és a régió együttműködése közel sem merül ki az elemzésekben – ez a kezdeményezés a nagyon is szükséges változások elindítója volt.”

Egy évvel később a projektet kiterjesztették a szomszédos Besztercebánya (Banská Bystrica) régióra is. Ezúttal a hangsúly a fenntartható mobilitás támogatásán, az integrált közlekedési rendszerek fejlesztésén, a helyi vállalatok K+F potenciáljának fokozásán, valamint az idősök szociális ellátásának javításán volt. A szomszédos régió bevált gyakorlatait követve Besztercebánya szintén keresi a lehetőségeket arra, hogyan tudná összehangolni a helyi munkaadók által elvárt készségeket a végzettséggel rendelkező diákokéval. ➤

“ Nagy megtiszteltetés a Világbank számára, hogy az Európai Bizottság partnereként dolgozhattunk a régiók felzárkóztatására irányuló kezdeményezés keretén belül. Különösen nagyra értékeljük a regionális partnerek közötti, a strukturális akadályokról és életképes megoldásokról szóló szisztematikus és valós idejű tudáscserét. Ez a kezdeményezés egyedülálló lehetőséget biztosított a területalapú fejlesztéspolitikáról való globális tudásunk növelésére, amelyet reményeink szerint világszerte kamatoztathatunk a szegényebb országok megsegítése érdekében. ”

Arup Benerji, a Világbank-csoport Európai Unióért felelős regionális igazgatója

AZ EPERJES RÉGIÓ ELINDÍTTA A GEOADATOKON ALAPULÓ PORTÁLT

Az Eperjes régió megkezdte a korszerű geoadatokon alapuló portál működtetését, amely online hozzáférést biztosít a nyilvános információkhoz. A Világbank szakértői segítségével kifejlesztett regionális területi és nyílt hozzáférésű adatok platformja támogatja a régió elemzői és döntéshozatali folyamatait.

A GeoPresov portál (<https://geopresovregion.sk>) mindenki számára ingyenesen elérhető. A portál információkat nyújt a regionális és helyi szolgáltatókról, többek között az egészségügy, az ingatlan, a kulturális örökség, az üzleti tevékenység, a segélyhívó szolgálatok és az oktatás témájában.

Egy helyi csapat az adatok bevitelével és a portál kezelésével kapcsolatos képzésben részesült, míg Eperjes képviselői elsajátíthatták a geoportál működését és karbantartását a Franciaországban található Bretagne-ba szervezett szakmai látogatás keretében. Ennek köszönhetően más regionális közigazgatási döntéshozatali részlegeket is támogatnak integrált adatkészletekkel annak érdekében, hogy elősegítsék a régió jövőbeli beruházásaival kapcsolatos döntéshozatalt.

Intelligens irányváltás

Románia északkeleti és északnyugati régiói a CuRI első szakaszában főként az intelligens szakosodást megcélzó innovációs stratégiákra (RIS3) fókuszáltak. A kulcsfontosságú eredmények közé tartoznak a következők:

- a RIS3 kidolgozásának és végrehajtásának aktuális állapotáról szóló, átfogó összegzés;
- RIS3-stratégiák és cselekvési tervek megszövegezése vállalkozói felfedezési folyamatok alapján;
- konkrét RIS3 irányítási struktúrák kidolgozása mindkét kísérleti régióban;
- tényleges tervezett projektek kidolgozása.

A fent említett tevékenységek révén elért sikerek tükrében az uniós finanszírozást – Románia regionális operatív programjából 50 millió EUR-t – átcsoportosították annak érdekében, hogy további intelligens szakosodási projekteket támogassanak ebben a két régióban.

A CuRI-projektet jelenleg minden román régióra kiterjesztették, kiemelt hangsúlyt fektetve a RIS3-stratégiákra.

A lendület megőrzése és az elért eredmények megszilárdítása érdekében egyesítették a különféle uniós finanszírozású programokból származó erőforrásokat, így téve lehetővé a kezdeményezési eredmények gyors finanszírozását.

Horvátország az alábbi öt keleti megyéjében a CuRI-stratégia keretében hozott intézkedések bevezetésének kezdeti szakaszában tart: Vukovár-Szerémség, Pozsega-Szlavon, Eszék-Baryana, Bród-Szávamente és Verőce-Drávamente megye.

Prioritásként kezelik, hogy hatékonyabb módokat találjanak az uniós strukturális és beruházási alapok felhasználására. E célból Horvátország regionális fejlesztésért felelős miniszteriuma egy, a Világbank által irányított projekten dolgozik. A projekt célja, hogy maximalizálja az uniós alapokra vonatkozó aktuális költségvetési időszak hatását, stratégiai megközelítést hozva a 2021–2027-es költségvetési időszakba. Ez további kezdeményezéseket indíthat el a különböző ágazatokban, ideértve a mezőgazdaságot, az élelmiszer- és fémfeldolgozást, az oktatást, az innovációt, a társadalmi befogadást, az IKT-t, a turizmust és a közvetlen külföldi tőkebefektetést.

KUTATÁSOK KERESKEDELMI HASZNOSÍTÁSA ROMÁNIÁBAN

A román felsőoktatási intézményeknek és az állami kutatóhelyeknek segítségre van szükségük ahhoz, hogy az innovációt a piacra vigyék. A CuRI-stratégia keretében erőfeszítéseket tesznek a technológiatranszfert elősegítő kapacitások építésére, illetve az ezekben a szervezetekben megvalósuló K+F projektek technológiai felkészültségének javítása érdekében. Tisztázták például a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogi kérdéseket. Ezenkívül az állami támogatásokkal kapcsolatos szabályozások alkalmazása is górcső alá kerül az állami kutatási infrastruktúra kereskedelmi célokra való felhasználása szempontjából.

Az első két CuRI-régió (északkelet és északnyugat) kutatócsoportjaival közösen szervezett képzések során meghatározták a kereskedelmi potenciállal rendelkező projektkérelmeket. További 10 millió EUR-t különítettek el a regionális operatív programból egy olyan program országos kiépítése érdekében, amely innovatív kkv-kat támogat az ötleteik kereskedelmi életképességének tesztelése és javítása céljából (igazoló vizsgálat).

Elképzelhető, hogy a jövőben a kutatók is részt vehetnek egy speciális képzésben, amely segíthet nekik abban, hogy a projektjeik eljuthassanak a piacra.

A KUTATÁS-FEJLESZTÉSBEN (K+F) REJLŐ POTENCIÁL KIAKNÁZÁSA LENGYEL-KÁRPÁTALJÁN

A CuRI-stratégia keretei között megvalósított Kárpátaljai Innovációs Központ (Podkarpackie Centre for Innovation, PCI) segít a régióban a vállalkozások és a tudomány közötti együttműködés megerősítésében, valamint abban, hogy a központ tőkét kovácsolhasson a saját kutatói és vállalkozói adottságaiból. A projekt kiváló minőségű kutatói és fejlesztői eszközökhöz és szakértelemhez nyújt hozzáférést három helyi egyetem tudósainak és mérnökeinek.

Az innovációs központ segítséget nyújt a helyi egyetemeken folyamatban lévő legígéretesebb K+F projekteknek abban, hogy megvalósítsák saját technológiai és piaci potenciáljukat. A PCI keretében a kutatók prototípusok fejlesztésén dolgozhatnak, amelyhez tudományos és kereskedelmi szakértőktől kapnak segítséget. A központ kereskedelmi K+F szolgáltatásokat is kínál olyan helyi vállalatok és vállalkozók számára, akiknek további támogatásra van szükségük ahhoz, hogy valóra váltsák az ötleteiket. A projekt során a helyi egyetemek tudományos infrastruktúráját tartalmazó adattárak segítettek a vállalatoknak megérteni, hogyan hasznosíthatják azokat a kereskedelmi vállalkozásaik során.

Ezenkívül számos tanulmányutat is szerveztek a francia Toulouse-i Tech Transfer központba, a finn Aalto Egyetem Design Factory gyárába és a belga Leuveni Katolikus Egyetemre, hogy megnézzék, máshol hogyan működik a technológiatranszfer.

A központ hosszú távú célja a Kárpátalja K+F ökoszisztémájához kapcsolódó potenciál kiaknázása, illetve a helyi vállalkozások és az egyetemek közötti, viszonylag alacsonynak mondható együttműködési szint javítása.

A horvátországi CuRI-projektben kiemelt területnek számít továbbá a kapacitásfejlesztés a helyi önkormányzat és a regionális kormányzat szintjén, valamint a népességszökkenés lassítása néhány keleti megyében új munkahelyek létrehozásával és a gazdaság fellendítésével.

A hagyományos sémáktól való elszakadás

Az említett négy országban való kezdeti bevezetése óta a CuRI-projektnek számos pozitív hatása volt. Az irányító hatóságok és a projekt kedvezményezettjei jól fogadták a projekt-előkészítésben nyújtott további támogatást, valamint a technikai segítségnyújtást. A levont tanulságokat figyelembe fogják venni a 2020 utáni kohéziós politikára való előkészületek során.

Marc Lemaître, a regionális és várospolitikáért felelős főigazgató szerint a CuRI lehetővé teszi a kreativitást és az innovációt

a döntéshozatal során, és a kohéziós politika keretén belül teret enged új megközelítések tesztelésére is, eltérve a szabványos vagy szokásos üzletmeneti lehetőségektől.

„Ebben a tekintetben a projekt minden érintett féltől nyitottságot, eltökéltséget és bátorságot kíván, hogy elszakadhassunk a hagyományos sémáktól” – magyarázza. „Azok a legsikeresebb kísérleti projektek, amelyeket a lehető legnagyobb mértékben beágyaznak a nemzeti vagy regionális programokba, és ezek keretében haltnak végre. Általánosságban elmondható, hogy a CuRI bebizonyította azt, hogy a regionális és helyi szinten hozott strukturális reformokkal sikeresen felszámolhatjuk a gazdasági és társadalmi fejlődés útjában álló akadályokat.”

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://europa.eu/!GW33Kn>

YOUTH4REGIONS MÉDIAPROGRAM

Alább olvasható egy újabb cikk a fiatal újságíróknak szóló YOUTH4REGIONS blogverseny pályaművei közül.

A Youth4Regions médiaprogram a regionális politikára szakosodott újságírók új nemzedékének kiképzését támogatja. Arra ösztönzi ezeket az ifjú európaiakat, hogy beszámoljanak az uniós finanszírozású projektekről.

Városok Fóruma 2020: a helyi problémákat helyileg kell megoldani

Iskra Tsankova beszél a Városok Fórumán tett látogatásáról, amelyet a portugáliai Portóban rendeztek meg 2020. január végén.

A fenntarthatóság azt jelenti, hogy minimális vagy semmilyen kárt nem okozunk a környezetnek, ezzel hosszú időre biztosítva a folyamatosságot. A nemrégiben lezárult Városok Fórumán láthattuk, hogyan változnak a városok ebbe az irányba a kohéziós politikának köszönhetően.

A két évente megrendezett eseménynek Porto városa adott otthont, és közel 800 résztvevő jelent meg egész Európából. Amikor ott voltam, ténylegesen úgy éreztem, hogy egy sokkal nagyobb közösség része vagyok: egy olyan eseményé, amely ugyanazon cél érdekében gyűjti össze az embereket szerte Európából: a tagállamok gazdasági fejlődésének megőrzése a különböző régiók igényeinek kielégítésével.

Ezenfelül lehetőségem nyílt betekinteni abba, hogyan működhet együtt szorosabban az Európai Bizottság a városokkal az éghajlatváltozás, a digitalizáció és a körforgásos gazdaság kérdéseiben.

Mivel a bulgáriai Szófiában születtem és nőttem fel, és itt is dolgoztam újságíróként az elmúlt két évben, határozottan

Iskra Tsankova jelenleg újságírói és tömegkommunikációs alapképzésen vesz részt.

Korábban riporterként dolgozott, jelenleg médiaelemző. Iskrát mindig is érdekelték a nemzetközi kapcsolatok, konkrétan az EU és a szakpolitikái.

emlékszem az országban fellépő különböző, fejlesztésre szoruló problémákra. Az egyik az integrált infrastruktúrába és a városi közlekedésbe tett beruházás szükségessége és e célok megvalósítása. És ezeket az Európai Bizottság is észrevette.

A Városok Fóruma keretében számos sikeres projektre láthattunk példát, amelyeket a kohéziós politika és az uniós városfejlesztési menetrend támogatásának köszönhetően valósítottak meg. Az egyik Szófia integrált városi közlekedésének második szakasza volt, amely az első szakasz eredményeire épített, ezzel környezetbarát és költséghatékony integrált városi közlekedési rendszert biztosítva a városnak. Ez jelzi, hogy az EU prioritásként ismerte el a szófiai lakosok mindennapos problémáját, és támogatta a projektet.

Szófia helyi problémája kiválóan példázza, hogyan működik valójában a kohéziós politika és az uniós városfejlesztési menetrend, és mi a legfontosabb a polgárok igényeinek kielégítése szempontjából az uniós tagállamokban.

A Városok Fórumán részt vevő Elisa Ferreira, a kohézióért és reformokért felelős biztos hangsúlyozta, hogy a helyi problémák helyi megoldásokat igényelnek. Az Európai Unió kevésbé töredezzet és egységesebb megközelítést szeretne. A jövőben minden stratégiának rendelkeznie kell egy alapvető célkitűzéssel. És Szófia integrált városi közlekedési projektjének célkitűzései a fenntartható multimodális városi mobilitás, a digitális megoldások és az integrált fejlesztés a városi területeken.

A biztos úgy véli, hogy a finanszírozást közvetlenül a városoknak kell eljuttatni a regionális fejlesztésük érdekében. A legfontosabb dolog azonban nem pusztán a pénz, hanem amikor jó eredményeket hozó munkamódszer jön létre, és pont ezt igazolta a 2020. évi Városok Fóruma.

A fenntarthatóság társadalmi-ökológiai folyamatként is definiálható, amelyet egy közös ideál elérése jellemez. A Városok Fórumának ideálja pedig a városok részvételével történő, fenntartható városi jövő kialakítása. A globális fejlődés közép-pontjában a regionális fejlődés áll, és az ehhez hasonló események kulcsfontosságú lépést jelentenek az uniós tagállamok korszerűsítésében, megőrizve a fontos dolgokat: a környezetet és a történelmi kultúrát. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/cities_forum_pt/

Elisa Ferreira biztos csatlakozik Karl-Heinz Lambertzhez, a Régiók Bizottságának elnökéhez, és Jan Olbrycht EP-képviselőhöz, hogy megválaszolja a közönség kérdéseit a Városok Fóruma 2020 keretében

Magyarország: a méltányosabb, intelligensebb jövő felé vezető út

Magyar Országház, Budapest

Magyarország változatos tájakkal és sokszínű kulturális örökséggel rendelkezik. Miközben az uniós beruházások e jellegzetes tulajdonságok védelmére irányulnak, a kohéziós támogatás az ország digitális innovációjának és energiamixének korszerűsítését igyekszik elősegíteni.

A mintegy 93 000 négyzetkilométeres kiterjedésű Magyarország egy tengerparttal nem rendelkező ország Közép-Európában. Keletről Románia, délnyugatról Horvátország és Szlovénia, nyugatról Ausztria, északról pedig Szlovákia határolja. Ezenkívül két nem uniós ország is a szomszédja: délről Szerbia, északkeletről pedig Ukrajna.

Az ország földrajzát két fő vízi útvonal határozza meg: a Tisza és a Duna folyása. Nyugat-Magyarországon található a dombos vidékként ismert Dunántúl, és Magyarországon van Közép-Európa legnagyobb tava, a Balaton is. Kelet-Magyarországot Európa legnagyobb természetes gyepterülete, az Alföld uralja, északon pedig hegyek szegélyezik. Az ország fővárosa, Budapest Közép-Magyarországon található.

Magyarországon 10 nemzeti park és 35 tájvédelmi terület van. Itt található a világ legnagyobb hévíz-barlangrendszere és a második legnagyobb, fürdésre is alkalmas termáltava. Évente több millió turista ömönlik az ország híres fürdőibe.

Az ország 9,77 millió lakosának körülbelül 7%-a roma. E történelmileg üldözött közösségek integrálása prioritás Magyarország és az EU számára egyaránt.

Az ország fő iparágai közé tartoznak a mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozás, a gyógyszeripar, a gépjárműipar, a gépipar, az IKT és az elektronikai termékek. Egyéb fontos ágazatok közé

tartozik a nagy- és kiskereskedelem, a közlekedés és a turizmus. Az ország saját valutával rendelkezik, ez a magyar forint (HUF), de jelenleg készül bevezetni az eurót.

Magyarország exportorientált gazdasággal rendelkezik, amely nagy hangsúlyt helyez a külkereskedelmre. Az EU-n belüli belső kereskedelem Magyarország exportjának 82%-át teszi ki, ennek közel egyharmada Németországba irányul.

Magyarország egy főre jutó GDP-je 2003 és 2017 között 57%-kal nőtt, az ország pedig sikeresen kezeli a munkanélküliséget is: a 3,4%-os munkanélküliségi ráta bőven az EU 2019-es 6,2%-os átlaga alatt van.

A regionális szakadék áthidalása

Közép-Magyarország kivételével mindegyik régióban az uniós átlag 75%-a alatt van az egy főre jutó GDP, ami arra utal, hogy Magyarország nagyvárosain kívül az életszínvonal alacsony az EU többi részéhez képest. A GDP és a növekedés különösen alacsony az ország délnyugati és keleti részén.

2013 óta a teljes lakosság több mint egyharmadát (34%) fenyegette szegénység vagy társadalmi kirekesztés. Fontos a marginális közösségek – például a romák – integrálása, valamint az ország területi egyenlőtlenségeinek kezelése.

2004 óta az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) keretében 55,2 milliárd EUR-t ruháztak be Magyarországon. A kohéziós politika által nyújtott finanszírozás legnagyobb részét a kevésbé fejlett régiókra fordították. Ezzel párhuzamosan az európai strukturális és beruházási alapok segítségével munkahelyeket teremtettek és csökkentették a regionális egyenlőtlenségeket.

2020-ra várhatóan több mint 280 000 ember – köztük az alacsony képzettségű és marginalizált csoportok – részesül az esb-alapok által biztosított foglalkoztatási kezdeményezések előnyeiben. A remények szerint 7000 migráns és kisebbségi közösségbe tartozó – köztük a romák – részesül a társadalmi fejlődést elősegítő programok előnyeiben.

Ami a 2020 utáni időszakot illeti, Magyarország gazdaságának alkalmazkodnia kell a globalizációhoz, és magas színvonalú életminőséget kell biztosítania a polgárai számára. A Bizottság felszólította Magyarországot, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiaforrásokra és közlekedésre, a kutatásra és az innovációra, a hulladékgazdálkodási infrastruktúrára, valamint az energia- és erőforrás-hatékonyra összpontosítsa a beruházási politikáját.

Intelligens és zöld kezdeményezések

Ezidáig Magyarország mérsékelt innovátornak minősült. A Bizottság azt javasolja, hogy az ország 2021–2027-es kohéziós politikai költségvetésének 35%-át fordítsák az innováció és az intelligens átalakulás előmozdítására. Ez a finanszírozás támogatni fogja a digitális megoldások elterjedését, és segít az innovációhoz kapcsolódó készségek kifejlesztésében. Az úttörő magyar cégek számának növelésével több kutatási eredmény fordítható le új termékekre és szolgáltatásokra.

A széles sávú lefedettség már javul: az esb-alapoknak köszönhetően 2013 óta 1 millió további háztartás rendelkezik széles sávú hozzáféréssel. Különleges figyelmet kell szentelni az e-kereskedelemnek, mivel sem az ország fogyasztói, sem pedig a vállalkozások nem használják ki teljes mértékben, valamint növelni kell a digitalizálásba tett beruházások mértékét.

A jelenlegi gazdaság viszonylag energiaigényes, ezért fontos a hatékonyság javítása és a megújuló energiára történő átmenet. A Bizottság azt javasolja, hogy Magyarország kohéziós költségvetésének 30%-át fordítsák zöldebb megoldásokra, például az elavult fosszilis tüzelésű kazánok lecserélésére, valamint a fenntartható és akadálymentes közlekedési módok – többek között a tömegközlekedés, a belvízi utak és az aktív közlekedés, mint a kerékpáros és gyalogos közlekedés – előmozdítására.

Az ország máris erőfeszítéseket tesz gazdag természeti örökségének megőrzéséért és környezetvédelmi teljesítményének javításáért, de további támogatásra van szükség. A szomszédos országokkal való megerősített együttműködési tevékenységeknek a környezetvédelmet kellene előtérbe helyezniük, különösen a főbb magyarországi folyók vonatkozásában, egyúttal pedig elősegíteniük a társadalmi és kulturális fejlődést.

A kohéziós finanszírozás továbbra is több lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű csoportoknak, például a gyermekeknek, a marginalizált roma közösségeknek és a fogyatékossgal élő személyeknek. A Bizottság a területi fejlesztés vonatkozásában átfogóbb megközelítést, az előítéletek leküzdése érdekében pedig új intézkedésekbe történő befektetést javasol.

Magyarország kiváló elhelyezkedése lehetővé teszi a számára, hogy kihasználja a kapcsolatait a környező országokkal a Duna régióra vonatkozó stratégia keretében, Szerbiával pedig a határon átnyúló Interreg projektek révén. A történelme a többi közép- és kelet-európai országhoz köti, a jövője pedig a globális piachoz kapcsolja. ➤

Magyarország kutatásalapú gyógyszeripari ágazata vezető szerepet tölt be az ország orvostudományi fejlődésének és innovációjának ösztönzésében

Magyarország ambiciózus tervei szilárd alapokra épülnek

Palkovics László, az innovációs és technológiai miniszter örömmel várja a következő programozási időszakot, amikor az ország fő célkitűzése az lesz, hogy javítson a gazdasági és társadalmi versenyképességén.

Mit szeretne Magyarország elérni a 2021–2027-es időszakban? És melyek az időszak legfontosabb beruházási területei?

A jelenlegi programozási időszak eredményeire és tapasztalataira építünk, szem előtt tartva a magyar gazdaságban és társadalomban az elmúlt években bekövetkezett nagymértékű változásokat, amelyekhez az uniós források jelentősen hozzájárultak.

A fő célkitűzésünk a 2021–2027-es időszakra az, hogy növeljük Magyarország versenyképességét mind gazdasági, mint társadalmi szempontból. Egy ambiciózus Európának ambiciózus költségvetésre van szüksége.

A kormány stratégiai alapján hat fő célkitűzés létezik:

- a magyar kkv-k termelékenységének és innovációs kapacitásának növelése, hogy kulcsszereplőkké válhassanak a nemzetközi gazdasági versenyben;
- a foglalkoztatási ráta növelése, valamint a termelékenység és a foglalkoztatási feltételek javítása;

- az infrastruktúrába történő beruházás, amely különösen a versenyképességünk növeléséhez járul hozzá;
- a határokon átnyúló együttműködés növelése a szomszédos régiókkal;
- központi szerep biztosítása a kutatás, a fejlesztés és az innováció számára;
- a megújuló energia széles körű felhasználásának elősegítése, valamint egy zöldebb, alacsony szén-dioxid-kibocsátású iparra történő átmenet, ami körforgásos gazdasághoz vezet az éghajlatváltozás elleni küzdelem szolgáltatásban.

Milyen elmulasztott fejlesztési lehetőségeket észlelt eddig, hogyan kezelik ezeket és a tartós regionális egyenlőtlenségeket a következő időszakban?

Magyarország sikeres fejlesztéspolitikát hajtott végre a 2014–2020-as időszakban. A kormány az alapok 60 %-át a versenyképesség növelésére és a kkv-k támogatására fordította, az eredmények pedig világosan láthatók: 2010 és 2018 között a magyar kkv-k versenyképessége

gyorsabb ütemben nőtt, mint a V4-ek többi tagjainál. A termelékenység növekedésének fő okai valószínűleg az uniós finanszírozású beruházások.

Számos innovatív módszer bevezetésére került sor. Egy új, fejlett finanszírozási rendszer segít a projektek biztonságos végrehajtásában, amely nagyobb rugalmasságot és a bankoktól való kisebb függést biztosít a pályázóknak. A pályázók likviditását tovább javíthatja az, hogy nem kötelesek pénzügyi biztosítékot nyújtani, és az önrész halasztható.

Egyszerűsítettük a közigazgatási feladatokat. A 24 különböző jogszabályt egy egységesített kormányrendelet váltotta fel, és a teljes támogatási rendszer újrászabályozása is megtörtént.

Az uniós alapok felhasználását illetően Magyarország élenjáró a V4-es országok között: a teljes pénzügyi keret 43 %-át felvette, ami meghaladja az uniós átlagot (39%).

Bár Magyarország növekedési üteme az EU legjobbjai közé helyezi az országot, még mindig az ötödik legkevesbé fejlett tagállamnak számít, amelynek fejlesztési aránya az EU egy főre jutó GDP-jének

“...2010 és 2018 között a magyar kkv-k termelékenysége gyorsabb ütemben nőtt, mint a V4-ek többi tagjainál. A termelékenység növekedésének fő okai valószínűleg az uniós finanszírozású beruházások.”

69%-a. Ezenkívül Magyarország azon két tagállam egyike, ahol a legtöbb régió fejlettségi szintje az uniós átlag 50%-a alatt van. Ez az egyik oka annak, hogy kitartunk azon véleményünk mellett, hogy elfogadhatatlan az Európai Bizottság arra irányuló javaslata, hogy a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben csökkentse a Kohéziós Alapot. A regionális különbségek csökkentése hatalmas kihívás, ahol komplex fejlesztésekre és jelentős beruházásokra van szükség a célkitűzések elérése érdekében.

Melyek az ország legfontosabb kihívásai a karbonsemleges gazdaság, a tiszta energiák és a fenntartható közlekedés szempontjából?

A kormány célja, hogy tiszta, intelligens és megfizethető energiát biztosítson a fogyasztóknak. Ezenkívül a fő célja az energiaellátás biztonságának megerősítése, az energiaágazat éghajlatbaráttá alakítása, valamint a gazdaságfejlesztés szempontjából fontos innovációs lehetőségek ösztönzése.

További cél, hogy Magyarország villamosenergia-termelésének legnagyobb része két forrásból származzon: nukleáris és megújuló energiaforrásból, elsősorban naperőművek révén. A nap- és nukleáris energia együttes haszná-

latával 2030-ra Magyarország villamosenergia-termelésének 90%-a szénmentes lesz. 2040-re Magyarország villamosenergia-importja a jelenlegi 30%-os átlagról 20% alá fog csökkenni.

Ezenkívül az a célunk, hogy 2030-ra legalább 40%-kal csökkentsük az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását az 1990-ben mért szintekhez képest. Elköteleztük magunkat amellett is, hogy a megújuló energia jelenlegi, 14%-os arányát legalább 21%-ra növeljük 2030-ra, zöldítve és versenyképesebbé téve a távfűtést.

A közlekedés zöldítése kulcsfontosságú az éghajlati célkitűzések elérésében. Magyarország élen jár a régióban az elektromos mobilitás fejlesztésében: országosan 672 töltőállomás van, a közutakon pedig több mint 14 000 zöld rendszámú autó közlekedik.

Hogyan látja a magyar gazdaság teljesítményét és beágyazottságát nemzetközi összefüggésben?

Ami az innovációs teljesítményt illeti, az Európai Bizottság éves innovációs eredménytáblája Magyarországot a „mérsékelt innovátorok” közé helyezte az alsó szakaszba, Románia, Bulgária,

Horvátország, Lengyelország és Lettország előtt. Az összes V4-ország ebbe a kategóriába tartozik.

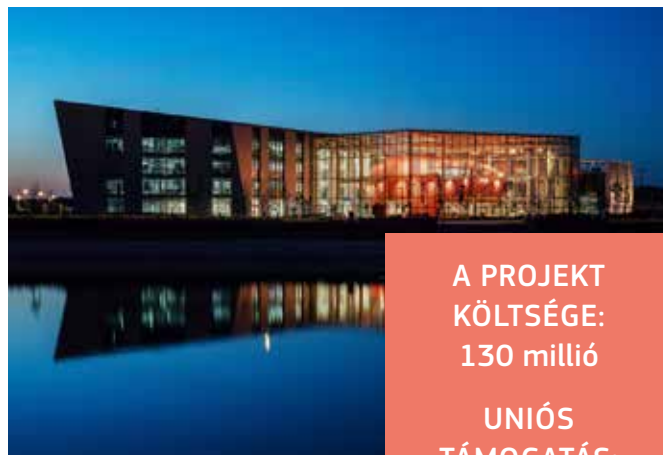
Magyarországnak kiváló növekedésben volt része az elmúlt években: az egy főre jutó GDP az uniós átlag 70%-a volt 2018-ra, a növekedés pedig évente átlagosan 4% volt. A 2019-es őszi előrejelzésében az Európai Bizottság előrejelzése szerint az államháztartási hiány a GDP 2,3%-áról (2018) a GDP 1,8%-ára (2019) csökken. A javulást elsősorban a folyó kiadások GDP-hez viszonyított mérsékelt növekedése hajtja.

Végül pedig a legfrissebb adatok szerint a nettó export pozitívan járult hozzá a GDP növekedéséhez (2019 harmadik negyedévében). A beruházásokban tapasztalt növekedés az építőiparban és a feldolgozóiparban tapasztalt kapacitásbővítésnek tulajdonítható, és megfigyelhető a nettó export folyamatos pozitív hozzájárulása a GDP emelkedéséhez. ■

Vezető fények a lézertudományban

Az Extrém Lézerfény Infrastruktúra (Extreme Light Infrastructure, ELI) egy csúcstechnológia köré épülő projekt, amely előmozdítja a nemzeti és az európai szintű kutatómunkát azáltal, hogy a tudományos világ, a magánszektor és az üzleti szféra számára egyaránt hozzáférhető, nemzetközileg elismert kutatási infrastruktúrát hoz létre. A projektet a Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fóruma (ESFRI) 2006-ban az egyik legfontosabb európai kutatásiinfrastruktúra-projektte nyilvánította. A projekt hozzájárult az agyelszívás megállításhoz, ugyanis kiváló kutatói állásokat kínálva megakadályozza a helyi kutatók elvándorlását, emellett más országokból is vonz szakembereket.

Az ELI-ALPS projekt – a páneurópai lézerinfrastruktúra magyar pillérének – végső célja az uniós versenyképesség biztosítása, valamint az európai lézertudomány vezető pozíciójának megőrzése azáltal, hogy élvonalbeli lézerkutatási létesítményeket hoz létre. Ilyen módon a projekt segít annak biztosításában, hogy Európa a csúcstechnológiai kutatások élén maradjon.

**A PROJEKT
KÖLTSÉGE:
130 millió**

**UNIÓS
TÁMOGATÁS:
120 millió EUR**

(100% ERFA)

Ezenkívül a projekt azt is megmutatja, hogy mit lehet elérni a határokon átnyúló együttműködés révén, hiszen az ELI létesítményeinek építésében Csehország, Románia és Magyarország is részt vesz. Az ELI-ALPS projekt lézeralapú kutatási létesítményt hoz létre Szegeden, ahol egy attoszekundum néhány tizedét kitevő fényimpulzusokat generálnak. Ezeket az impulzusokat az alap- és az alkalmazott kutatásban használják, és lehetővé teszik az atomokban és a molekulákban lejátszódó alapvető folyamatok megfigyelését, valamint a szilárd anyagok felszínén tapasztalható fény-anyag kölcsönhatások megismerését.

<https://www.eli-alps.hu/>

<https://europa.eu/DG74NV>

Napelemek segítik a regionális energiahatékonyságot

**A PROJEKT
KÖLTSÉGE:
377 000 EUR**

**UNIÓS
TÁMOGATÁS:
336 000 EUR**

(89% ERFA)

A közel 365 000 EUR értékű finanszírozásnak köszönhetően a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság a kiskörei Tisza II. telephelyen, valamint Abádszalókon, az Érfű szivattyútelepen két napelemes kiserőművet telepített. Az Igazgatóság működteti Magyarország legnagyobb vízgazdálkodási létesítményét, a Kiskörei-tározót (Tisza-tó). A tározó melletti vízerőmű villamos energiát termel, és az ország kritikus infrastruktúra-hálózatának része, ezért a létesítmény zavartalan működése létfontosságú. A napenergia a két létesítmény folyamatos működését teszi lehetővé még hosszabb áramszünet esetén is. A fejlesztésnek köszönhetően Kiskörén, a raktárépület tetejére 529 polikristályos napelemet szereltek fel. A megtermelt energia hozzávetőlegesen 60–70 háztartás éves áramfogyasztását fedezi.

Abádszalókon a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság 286 napelemet telepített cölöpözős technológiával, ami 30–40 háztartás éves fogyasztásával egyenértékű. A projekt hozzájárul a régió fokozott megújulóenergiaforrás-fogyasztásához és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez.

Oktatás és ipar – közös tanulás

A Miskolci Egyetem (ME) vezetésével a BorsodChem Zrt. (BC), az ÉMI Építési Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft. (ÉMI), a Robert Bosch Energy and Body Systems Gépjárműelektromossági Alkatrész Gyártó és Forgalmazó Kft. (BOSCH), valamint a Starters E-Components Generators Automotive Hungary Kft. (S.E.G.A. Hungary) által alkotott konzorcium Magyarország nyolc Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központjainak egyike.

Ezek a központok kiemelkedő szerepet játszanak a felsőoktatási intézmények és a helyi ágazati és üzleti érdekelt felek közötti területi együttműködés kialakításában a magyar kutatás-fejlesztési és innovációs ágazat megerősítése és az innovációk gazdasági hasznosítása érdekében. Az iparági és üzleti partnerek fontos szerepet játszanak a programok és a tantervek kidolgozásában a gazdaság igényeinek kielégítése céljából. Az egyetem pedig továbbképzést és oktatást biztosít az iparági szakembereknek.

A Miskolci Egyetem Felsőoktatási és ipari együttműködés – A kutatási infrastruktúra fejlesztése nevű projektje 17 millió EUR-ba került, amelyből 14 millió EUR származik uniós támogatásból. A központ támogatja a regionális ipar fejlődését azzal, hogy megerősíti a kutatási infrastruktúrát a korszerű anyagtechnológiák, az intelligens vezérlés és az automatizálási rendszerek terén. A projekt feltérképezi az iparági partnerek KFI igényeit, és tudásmegosztó infrastruktúrát dolgoz ki ezen igények kielégítésére. A projekt kialakítása lehetővé teszi, hogy a jövőben több partner csatlakozhasson a központhoz.

**A PROJEKT
KÖLTSÉGE:
18 millió EUR**

**UNIÓS
TÁMOGATÁS:
12 millió EUR**

(83% ERFA)

<http://fiekprojekt.uni-miskolc.hu/> (csak magyar nyelven)

Mesterséges ívóhelyek az őshonos halak számára

Az EU támogatásával a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. mesterséges ívóhelyeket hozott létre és tart fenn a Balaton veszélyeztetett halfajai számára. A tó helyreállított halfaunája édesvízi halászatra is biztosít helyet. Az ernyőprojekt további kutatási tevékenységeket tartalmaz, többek között az őshonos fajok genetikai feltérképezését és egy génbank létrehozását.

<http://balatonihal.hu/>

**A PROJEKT
KÖLTSÉGE:
4 524 000 EUR**

**UNIÓS
TÁMOGATÁS:
4 504 000 EUR**

Növekvő szakértelem a precíziós gazdálkodásban

**A PROJEKT
KÖLTSÉGE:
6,5 millió EUR**

**UNIÓS
TÁMOGATÁS:
2 millió EUR**

(56% ERFA)

A KITE Mezőgazdasági Szolgáltató és Kereskedelmi Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a Debreceni Egyetem, valamint a Balogh-Farm Tépe Kft. – egy mezőgazdasági kkv – 3,6 millió EUR támogatást kap egy olyan precíziós gazdálkodási rendszer kialakítására, amely gazdaságilag fenntartható, könnyen végrehajtható, és növeli a termelők nyereségét. Ezenkívül a projekt szakértői tudásbázist és kapacitást épít ki a szakterületet érintő, személyre szabott tanácsadás terén.

A konzorciumvezető KITE felel a meglévő precíziós technológiák továbbfejlesztéséért az agronómiai és a műszaki szak-

területeken, megbízható adatforrásokat nyújtva, valamint automatizálva az adatfeldolgozás és az adatelemzés folyamatait. A Debreceni Egyetem munkatársai a precíziós gazdálkodással – pontosabban a trágyával – kapcsolatos kutatást végzik, valamint képzési módszertant dolgoznak ki. A Balogh-Farm pedig biztosítja a kutatási és tesztelési folyamatokhoz szükséges területet, szakértelmet és felszerelést.

Ezidáig a projekt lefektette a precíziós gazdálkodás tudományos alapjait (különböző mezőgazdasági paraméterek meghatározása), és az empirikus kutatásokra alapozva a partnerek összehasonlították a hagyományos és a precíziós gazdálkodás terményekre (búza, kukorica, repce, napraforgó és szójabab) gyakorolt hatását. A projekteredmények felhasználásával a kutatók képzési módszertani anyagokat dolgoztak ki.

A környezeti megújítás ösztönzi a helyi gazdaságot

A debreceni Libakertben környezeti megújítást hajtottak végre a városrész gazdasági fellendülésének elősegítése érdekében. A terület környezet- és családbarát megújításának keretében infrastrukturális fejlesztéseket végeztek a lakókörnyezet minőségére és a közbiztonságra összpontosítva, valamint támogatva a helyi vállalkozásokat a környék gazdasági tevékenységeinek ösztönzése érdekében. A projekt egy tágabb célkitűzéshez járul hozzá: a régió gazdasági fejlődését szolgálja azzal, hogy vonzóbbá teszi a térséget a (fiatal) lakosok számára, jobb életkörülményeket és minőségi oktatási/foglalkoztatási lehetőségeket biztosítva számukra.

**A PROJEKT
KÖLTSÉGE:
710 000 EUR**

**UNIÓS
TÁMOGATÁS:
630 000 EUR**

(88% ERFA)

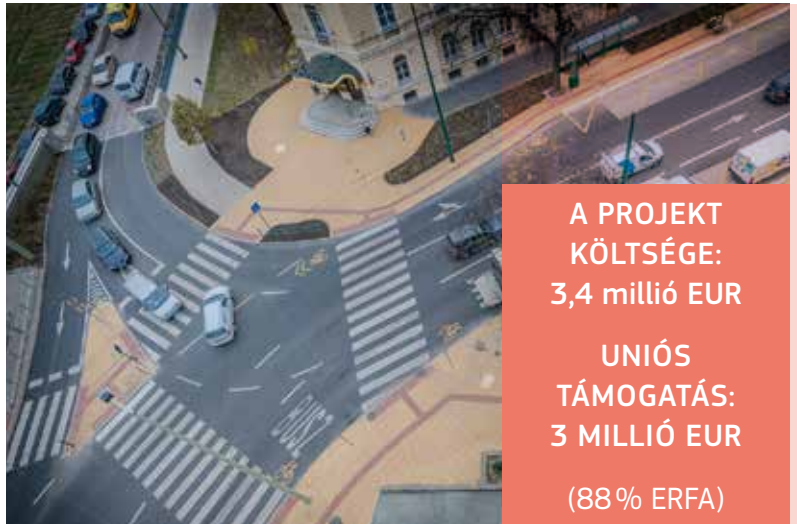
A Libakert rosszul karbantartott, elöregedő terület volt Debrecenben. Ugyanakkor a projektnek köszönhetően javult a városrész hozzáférhetősége a gyalogos zóna és a parkolóhelyek létrehozása révén. Ezenkívül a helyi könyvtár workshopokat és szemináriumokat tart a lakosoknak például a környezetbarát gyakorlatokról, az emberi erőforrások fejlesztéséről, a helyi identitásról és a közbiztonságról.

A projekt részeként felújították a helyi parkokat, játszótereket és sportpályákat, és térfigyelő kamerákat telepítettek. A parkokban lévő zöld területeket kitakarították, új fákat és cserjéket ültettek, valamint új padokat és ivókutakat helyeztek ki.

A fenntartható városi közlekedés utat tör magának Szegeden

Ez a fenntartható tömegközlekedési projekt 3,3 millió EUR értékű uniós finanszírozásban részesült, hogy javítsa a régió helyi tömegközlekedését, valamint arra ösztönözze a szegedi lakosokat, hogy ezt a környezetbarát megoldást válasszák. A projekt szervesen illeszkedik a város Fenntartható Városi Mobilitási Tervének célkitűzéseire, amely a növekvő népesség és a kapcsolódó mobilitási igények támasztotta kihívásokra igyekszik megfelelő választ adni.

Számos központi csomópontot és 40 buszmegállót újítottak fel a városközpontban és az egyik lakótelepen, gyorsabb, hatékonyabb és jobb minőségű tömegközlekedést biztosítva az ott élőknek. A projekt során a kerékpárosok és a gyalogosok biztonságára és kényelmére is odafigyeltek a táj, a közvilágítási infrastruktúra és a járdák felújításával. A központban új, közös busz- és kerékpársávot alakítottak ki, hogy gyorsabbá és vonzóbbá tegyék a tömegközlekedést. A biztonság és az akadálymentesség javítása érdekében az új megállókat a fogyatékosokkal élőkhez igazodva hozták létre, valamint átalakították a meglévő megállóhelyeket és járdákat is.

**A PROJEKT
KÖLTSÉGE:
3,4 millió EUR**

**UNIÓS
TÁMOGATÁS:
3 MILLIÓ EUR**

(88% ERFA)

Az innovatív fogászati ellátás felkészül a globális piacra

Egy kockázati tőke-rendszer keretében kapott támogatás révén a dicomLAB Dental Zrt. innovatív technológiákat használt annak érdekében, hogy a fogászati beavatkozások minél tervezhetőbbek, biztonságosabbak és gyorsabbak legyenek. A vállalat olyan, számítógép által vezérelt megoldások megvalósítására összpontosít, amelyek illeszkednek a fogorvosok klinikai napirendjébe, intuitív munkafolyamatot használva és magas szintű felhasználói élményt biztosítva.

A cég célja, hogy széles körben elérhetővé tegye a fogpótláshoz használt implantátumokat.

A legújabb technológiának, a páciensközpontú műtői tervezésnek és a megfelelő 3D-s nyomtató által nyomtatott eszközöknek köszönhetően a fogpótlás biztonságosabbá, pontosabbá és tervezhetőbbé vált.

2015-ös piacra lépése óta a dicomLAB 15 országban vezette be a szolgáltatásait. A céget 2018-ban a Startup of the Year (Az év induló innovatív vállalkozása) díjra jelölték a Startup and Innovation Award Hungary keretén belül, 2019-ben pedig a cég alapítója és vezérigazgatója, Dr. Varga Endre elnyerte az Év Alapítója díjat.

Összesen 1,5 millió EUR értékű uniós finanszírozást használtak fel kockázati tőkeként egy mesterséges intelligencián alapuló online platform kifejlesztésére, amely összefogja a fogpótlással foglalkozó érdekelt feleket. A platform valódi megoldásokat kínál a fogászati szakembereknek, és végigvezeti őket a teljes implantációs folyamaton.

A tervek szerint 2020 szeptemberére a dicomLAB 2.0 piacépessé válik, a vállalat célja ezzel pedig az, hogy a fogászati implantátumokat szélesebb, globális körben tegye elérhetőbbé és megfizethetőbbé. ■

https://www.dicomlab.com/SMART_Guide/

Az esb-alapok pénzügyi eszközei megduplázzák a projektekbe való befektetést

Az Európai Bizottság közzétette éves jelentését, amelyben összefoglalja az európai strukturális és beruházási alapok pénzügyi eszközeinek a 2018 decemberéig tartó időszakra vonatkozó felhasználását.

Ebben az évben a jelentés azt mutatja, hogy a hitelek, a garanciák, és a saját tőke révén a tagállamok jelentős előrehaladást értek el. A projektekbe beruházó rulírozó alapok végrehajtása jelentősen felgyorsult: 85%-os növekedést ért el az előző évekhez képest.

A jelentés kitér a nemzeti és regionális programok, illetve a különféle támogatásban részesülő területek sokféleségére is. Az európai strukturális és beruházási alapok mind a tíz tematikus célkitűzésben támogatják a rulírozó alapokat. A legjelentősebb finanszírozást a kis- és középvállalkozások (56%) és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságok kapták – elsősorban az energiahatékonyság és a megújuló energia terén (15,5%), ezt követték az innovációba, a kutatásba és a fejlesztésbe történő beruházások (15,4%).

2018 végéig a pénzügyi eszközökre szánt teljes program-hozzájárulás csaknem elérte a 22,1 milliárd EUR-t, amelyből 16,9 milliárd EUR esb-alapokból származik. A tagállamok így a 2020–2027-es programozási időszakra előirányzott pénzügyi

eszközök csaknem 90%-át osztották el, megduplázva a 2007–2013-as programozási időszakban a rulírozó alapok révén rendelkezésre álló összeget.

A rulírozó alapok 100 000 kis- és középvállalkozásba való beruházást támogattak, valamint több mint 25 000 háztartásban javították az energiafogyasztást, ami éves szinten több mint 54 000 tonnával csökkentette az üvegházhatásúgáz-kibocsátást.

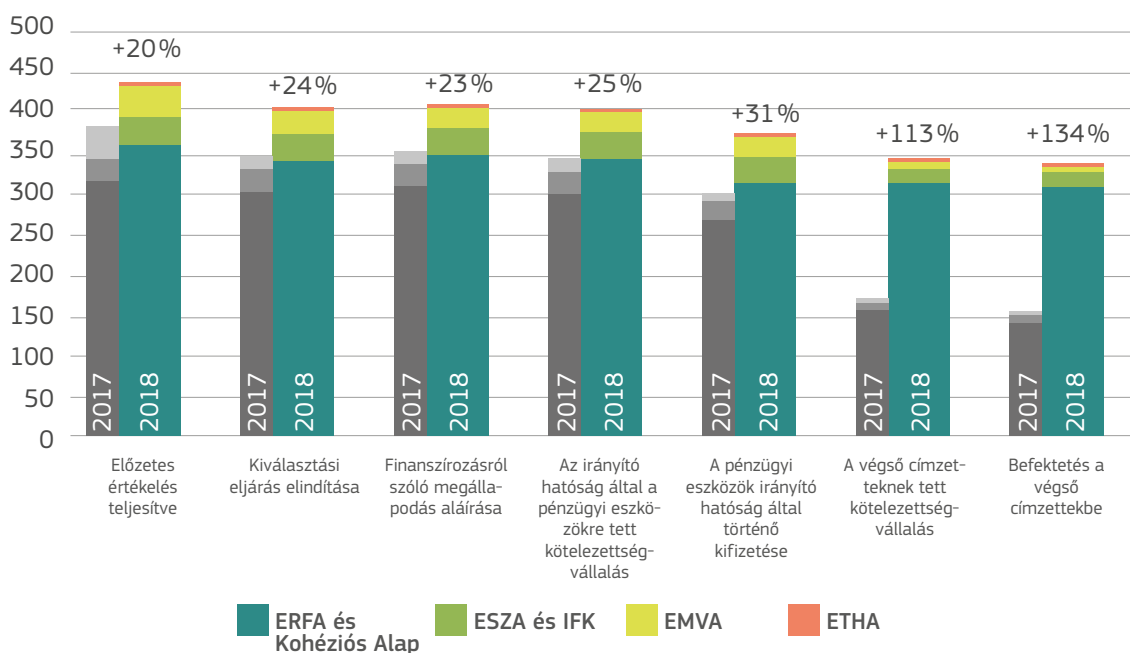
Az eredmények ellenére még mindig akadnak kiaknázatlan lehetőségek, és a tagállamok között jelentős eltérések mutatkoznak. Lengyelország, Svédország, Hollandia, Magyarország, Portugália, Spanyolország, Lettország és Litvánia az esb-alapok viszonylag nagy részét pénzügyi eszközökhöz osztja szét; és csupán három tagállam nem tervezi pénzügyi eszközök létrehozását.

A 2018-as eredmények megtekintéséhez látogassa meg a fi-compass weboldalát. Az első összefoglalót Jonathan Denness, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság osztályvezetője mutatta be Brüsszelben a 2019-es FI Campus eseményen. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://bit.ly/39fn6dC>

FEJLŐDÉS A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK LÉTREHOZÁSA TERÉN A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK SZÁMA SZERINT – 2018 VÉGÉIG ÉS 2017-BEN (ESB-ALAPOK)

HÍREK [RÖVIDEN]

ELINDULT A COVID-19 IPARI KLASZTEREK VÁLASZADÁSI PORTÁLJA

Az új oldal az európai klaszteregyüttműködési platform (European Cluster Collaboration Platform, ECCP) oldalán található, és célja az ipari klaszterek által tett erőfeszítések támogatása a COVID-19 koronavírus-járvány által támasztott kihívások leküzdésére Európában. A portál célkitűzése kettős:

- Egyablakos ügyintézési pontként megbízható információkat nyújt az iparágaknak (különösen az ipari klasztereknek) az Európai Bizottság és az Európai Unió tagállamai által hozott azon intézkedésekről és határozatokról, amelyek kihatnak a belső piac működésére.
- Nyílt internetes fórum támogatása, ahol a résztvevők megoszthatják egymással tapasztalataikat, megoldásokat, kéréseiket és kérdéseiket.

A Bizottság máris több mint 1 100 felajánlást kapott az Európai Klaszterszövetség (European Clusters Alliance) által támogatott klaszterek révén orvosi eszközökre, például maszkokra és lélegeztetőgépekre. Egy nyílt internetes fórumot is létrehozta annak érdekében, hogy a klaszterek szereplői minél gyorsabban és egyszerűbben kommunikálhassanak egymással.

A közigazgatási szervek kéréseit az ipari szereplők felé a klaszterszervezetek juttathatják el az EU-n belül és kívül. Az olaszországi Lombardia régió például számos nemzetközi ajánlati felhívást indított orvosi felszerelések megvásárlására a súlyosan beteg páciensek kórházi kezelése, valamint az orvosok és az egészségügyi személyzet védelme céljából. ■

A közigazgatási szerveket az alábbi e-mail-címen érheti el: covid19response@clustercollaboration.eu

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.clustercollaboration.eu/coronavirus>

UNIÓS PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS A KORONAVÍRUS ELLEN KÜZDŐ ORSZÁGOS, REGIÓNÁLIS ÉS HELYI KÖZÖSSÉGEK SZÁMÁRA

2020. március 18-án **Elisa Ferreira**, a kohézióért és a reformokért felelős biztos és **Nicolas Schmit**, a foglalkoztatásért és a szociális jogokért felelős biztos levelet küldött az összes uniós tagállamnak, amelyben tájékoztatták őket a koronavírusról való reagálást célzó beruházási kezdeményezés (CRII) keretében rendelkezésre álló egyedi támogatásról.

A levelek tartalmazzák az egyes országok számára rendelkezésre álló összegeket, az uniós strukturális és szolidaritási alapok révén már elérhető kiadási típusokat – például az egészségügyi rendszerek támogatása, orvosi felszerelések beszerzése, vagy a veszélyeztetett csoportoknak az egészségügyi ellátás igénybevétele lehetőségének biztosítása céljából –, illetve részletezik a jelenlegi lehetőségeket arra vonatkozóan, hogyan mozgósíthatnák a finanszírozást az **ERFA** és az **ESZA** révén.

A bizottsági szolgálatok ezenkívül integrált támogatást nyújtanak a tagállamoknak a CRII ezzel a feladattal megbízott országos munkacsoportjai segítségével. A csapatok a lehető leggyakorlatiasabb szinten biztosítják a megfelelő információáramlást és a gyors döntéshozatalt, valamint megvitatják az állami támogatással, a pénzügyi szabályozást érintő megfelelési problémákkal és az Európai Beruházási Alap által nyújtott támogatással kapcsolatos ügyeket. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

A koronavírusról való reagálást célzó beruházási kezdeményezés:

<https://europa.eu/!uH33bD>

A kohéziós politika és az Európai Unió Szolidaritási Alapja hozzájárul a

koronavírusról való reagálást célzó

beruházási kezdeményezéshez:

<https://europa.eu/!cq43qb>

A 2020-AS REGIOSTARS DÍJTADÓ: MÁR LEHET JELENTKEZNI

Az Európai Bizottság bejelentette a 13. REGIOSTARS verseny megnyitójának időpontját, ahol az uniós kohéziós politika által finanszírozott legjobb projekteket díjazza öt tematikus kategóriában. 2020 különleges témája az

Interreg 30. évfordulóját ünneplő rendezvényekhez kapcsolódik – az Interreg az Európai Unió emblematikus rendszere a határokon átnyúló együttműködés terén, amely különös hangsúlyt fektet a fiatalok határokon átnyúló együttműködésének megerősítésére:

- Ipari átalakulás egy intelligens Európáért (intelligens növekedés)
- Körforgásos gazdaság egy zöld Európáért (fenntartható növekedés)
- Kompetenciák és oktatás egy digitális Európáért (inkluzív növekedés)
- Polgárok szerepvállalása összetartó Európai Városokért (városfejlesztés)
- Az ifjúság támogatása határokon átnyúló együttműködésekben – 30 éves az Interreg (az év témája).

Az **online pályázati platform** 2020. május 17-éig fogadja a jelentkezéseket. A projektpályázatokat magas szintű tudományos szakemberekből álló független zsűri értékeli és nevezi ki közülük a nyerteseket a REGIOSTARS díjtadó ünnepség keretein belül, amelyet 2020 októberében rendeznek meg Brüsszelben, a Régiók és Városok Európai Hetén. Egy nyilvános szavazás keretén belül a közönség is kiválaszthatja a kedvenc projektjét. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://regiostarsawards.eu/>

Egy mindenkéért, és mindenki egyéért

Az Interreg programok következő iterációjának előkészítése folyamatban van. Az új szabályozási kerettel való megbirkózásban ezek a programok nincsenek egyedül. Az Interact harmonizált végrehajtási eszközei (HIT) bevált gyakorlatokat tartalmazó űrlapokat, sablonokat és még sok más kínálnak a programoknak.

Az Interreg közösség kollektív tudására és közvetlen hozzájárulására építő eszközök lehetővé teszik az új programok hatékony és eredményes elindulását.

Az Interreg munkatársai minden HIT-eszközt intenzív folyamat révén fejlesztettek ki, biztosítva, hogy a HIT állapotú eszközök bevált gyakorlati eszközök legyenek az elkövetkező időszakra vonatkozóan. A meglévő, 26 programból érkező Interreg szakemberek arra szentelték idejüket, hogy részletesen összpontosítsanak minden egyes eszközre úgy, hogy egyetlen program se ismétlődhessen meg.

Eleinte a 2014–2020-as időszakra létrehozott integrált csomagként működő HIT megosztja a programokkal az Interreg közössége által meghatározott bevált gyakorlatokat. Az eszközök támogatást nyújtanak a programoknak a projektek teljes életciklusa alatt.

Az Interreg programok esetében a HIT megteremti az irányítás és az eszközök harmonizált megközelítésének alapjait is. Ez lehetővé teszi az Európa-szerte működő programok számára, hogy kollektív kihívásokra közös megoldásokat találjanak. A harmonizált megközelítés nélkül előfordulhat, hogy az egyik program megoldása nem ismételtető meg egy másikkal.

Mit valósított meg a HIT (2014–2020)?

A korábbi HIT eszköztárat az Interreg programok 66%-a használta – néhányan kevés vagy semmilyen módosítással vették át, mások pedig ihletet merítettek belőle. Az Interact szakértői monitoringrendszerét (eMS) használó programok esetében szükség volt a HIT főbb elemeinek átvételére, mivel a programirányítási folyamatok harmonizált megközelítése nélkül nem kivitelezhető egyetlen rendszer hatékony kiépítése sem úgy, hogy 38 különböző programra reagáljon.

Az Európai Politikai Kutatóközpont (Strathclyde Egyetem, Skócia) által végzett független hatásvizsgálat úgy találta, hogy a HIT számos előnnyel járt a programok számára.

Az eszköztár egyik nyilvánvaló hatása a nagyobb felhasználóközpontúság felé történő elmozdulás, mivel minden eszközt kifejezetten úgy terveztek, hogy növelje a programirányítás hatékonyságát, miközben csökkenti az adminisztratív terheket a pályázók és a kedvezményezettek számára. Ez nemcsak az eszközökben jelent meg, hanem számos program a végleges eszköztárhoz igazította a programirányítását.

Összességében a programok 80%-a jelezte, hogy a HIT csökkentette a személyi állományok kihasználását. A 2014–2020-as időszakban létrehozott vagy a később induló programok esetében a HIT már kész, gyorsan végrehajtható eszközöket biztosított.

Ezenkívül a HIT-folyamat párbeszédet indított el az Interreg keretén belül a jogszabályok betartása és a jó programirányítási gyakorlatok minimumkövetelményeinek meghatározása vonatkozásában. A HIT előmozdította a projektek értékeléséhez, nyomon követéséhez és ellenőrzéséhez szükséges adatokról szóló vitát, lehetővé téve a programok számára, hogy a legjobban működő megoldásokra összpontosítsanak.

„Ha azt akarjuk, hogy az együttműködési projektek maradandó hatású eredményeket hozzanak, szükségünk van a HIT-hez hasonló eszközökre. Lehetővé teszik egy közös keret kialakítását, amely kiemelkedő szerepet játszik a projektek zökkenőmentes végrehajtásában: olyan keretre van szükség, amely segíti őket céljaik elérésében.”

Monika Schönerklee-Grasser, Interreg Közép-Európa

Melyek a következő időszak kihívásai?

Az új időszakban a HIT fejlesztésének első kihívása ugyanaz marad, mint az előző időszakban. Az eszköztár csak úgy építhető ki, ha közös értelmezés születik az egyéni eszközök mibenlétéről és elvárt működéséről. Az egyes egyéni eszközök céljának, a főbb elemeknek és az Interreg programoknak nyújtott érték közös értelmezése nélkül lehetetlen a megfelelő támogatás létrehozása.

Az ilyen közös értelmezés megtalálása nemcsak az Interreg közösségen belül, hanem a kedvezményezettek számára is fontos. A különböző értelmezésű Interreg programok összevarharthatják a több programmal foglalkozó pályázókat és a kedvezményezetteket, akik első kézből tapasztalhatják meg a harmonizáció hiányát.

Ugyanakkor a HIT sokkal erősebb pozícióból indul, amikor a régi kihívásokkal való szembesülésről és új kihívásokkal való megbirkózásról van szó. A programok megtapasztalták, hogyan segíthet nekik az eszköztár, kész termékeket vagy kiindulási pontot nyújtva az eszközök módosított változatai számára. Amikor egyértelművé válik a HIT használatának előnye, a következő nagy kihívás a programok támogatása abban, hogy csak hasznos adaptációkat végezzenek.

„A határokon átnyúló együttműködési projektekben több erőfeszítést kell tenni egymás megértésére. A harmonizált dokumentumok segítenek abban, hogy ugyanazokat a szavakat használjuk, és ugyanazt értse mindenki. A HIT megerősített abban, hogy az egyszerűsítés működhet.”

Dr. Horváth Csaba, Interreg Ausztria–Magyarország

„Kulcsfontosságú számunkra annak vizsgálata, hogy mennyire adaptálható egy egyéni eszköz, mielőtt megszűnne harmonizált eszköz volta” – mondja Polona Frumen, az Interact HIT-folyamatot vezető munkatársa. „Megtörténhet, hogy a programoknak adaptálni kell az eszközöket a nemzeti szabályoknak való megfelelésre, de a hozzáadás gyakran csökkenti a hatékonyságukat. A következő időszakban több iránymutatásra lesz szükség az eszközök adaptálásának

„A HIT keretén belül az Interreg szakértői know-how-t biztosítanak a jövőbeli végrehajtási eszközök tervezése tekintetében, miközben a minőségre és az egyszerűsítésre törekednek. Azzal, hogy ugyanazon eszközöket használjuk Európában, a velünk együttműködők életét tesszük egyszerűbbé.”

Ioana Mantog, Interreg V-A Románia–Bulgária

módjával és azzal kapcsolatban, hogy mikor kell elhárítani a szükségtelen javaslatokat.

Elkerülhetetlen a feszültség a programirányítás harmonizálása során olyankor, amikor a programok szorosan kapcsolódnak a gyakran sikeresnek bizonyult működési módjukhoz. A kompromisszumkeresés és a mások által elért előnyök felismerése fontosak egy – az összes program esetében működőképes – legjobb megoldás megtalálásában.”

Az első HIT-termék hamarosan elérhető lesz!

Az első HIT-termék, a pályázati űrlap létrehozásának folyamata jól példázza ezt a feszültséget.

„A programok gyakran esnek abba a kísértésbe, hogy további kérdéseket tegyenek fel a pályázati űrlapon. De ha ezek a kérdések nem segítik elő a projekt kiválasztását, vagy nem teszik lehetővé a későbbi hatékony nyomon követést, valószínűleg csak újabb teljesítendő terhet jelentenek a pályázók számára és a programok összeállítása terén”, teszi hozzá Polona Frumen.

„A kedvezményezettekől érkező egyik leggyakoribb panasz, hogy a programok eddig eltérő szabályokat állapítottak meg, ez pedig hibákhoz vezet és zavart kelt. A HIT ezért közvetlenül a kedvezményezettek igényeit elégíti ki.”

Merike Niitepöld, közép-balti program

A több erőforrással rendelkező, nagyobb transznacionális programok meg tudnak birkózni a kissé bonyolultabb, de valamivel jobb projektmenedzsmenttel, de egy kisebb határokon átnyúló program esetében a munkaterhelés minimális növekedése is nagy kihívás lehet.

A HIT pályázati űrlapja az Interact jövőbeli monitoringrendszerének alapjaként is szolgál az Interreg programok által a következő időszakban használt, egyéb hasonló rendszerek mellett.

SZERETNÉ HASZNÁLNI A HIT-ET, DE NEM TUDJA, HOGYAN KELL?

Az Interact segít a közös tanácsadási megbeszélések megszervezésében, amelyek részletesen bemutatják a HIT használatát. Válaszolni tudunk a kérdéseire, és bemutatjuk, hogyan használja az eszközöket a mindennapi munkája során.

Egy HIT-roadshow is szervezés alatt áll, hogy a közös megbeszélések révén a lehető legtöbb területre eljussunk.

További információért vegye fel a kapcsolatot a HIT-csapattal.

<http://www.interact-eu.net/contact>

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Interact-eu.net

#EUDATATHON 2020: innováció Európa számára a nyílt hozzáférésű uniós adatok segítségével

A nyílt hozzáférésű adatok versenye, az EU Datathon negyedik kiadása február 19-én kezdődött, amelynek keretében lehetősége van bemutatni a nyílt hozzáférésű adatok potenciálját napjaink társadalmában, és természetesen megcsillogtathatja a kreativitását és a tehetségét is!

A verseny lehetőséget biztosít arra, hogy részesedhessen a 100 000 EUR értékű teljes díjalapból. A részvételhez javaslatot kell tennie olyan nyílt adatkészleteket összekapcsoló és használó alkalmazásra, amelyek legalább egyike az EU intézményei, ügynökségei és szervei által rendelkezésre bocsátott több ezernyi adatkészletből való. További információkért lásd a versenyszabályokat: <https://op.europa.eu/en/web/eudatathon/2020-rules>

A pályázatának konkrét üzleti modellek vagy szociális vállalkozások számára elérhető lehetőségeket kell bemutatnia. Ezenkívül megfelelő, új megközelítéseket és megoldásokat kell találnia, hogy segítse Európát az Európai Bizottság által meghatározott és a nyílt hozzáférésű adatok felhasználásával történő fontos célkitűzések elérésében. Így illeszkednie kell az alábbi tematikus kihívások közé:

- > 1. kihívás: **Európai zöld megállapodás**
- > 2. kihívás: **Emberközpontú gazdaság**
- > 3. kihívás: **Az európai demokrácia megerősítése**
- > 4. kihívás: **A digitális korra felkészült Európa**

Pályázatát és egy rövid leírást **2020. május 3-ig** kell benyújtania az EU Datathon weboldalon.

Tizenkét nyertes csapatot (tehát kihívásonként hármat) választanak ki. Ha a nyertes csapatok közé kerül, felkérjük alkalmazása kidolgozására, illetve arra, hogy az október 13–15-e között, Brüsszelben megrendezendő és több mint 9000 résztvevőt bevonó **Régiók és Városok 18. Európai Hete** eseményen bemutassa azt.

A nyertes csapatok végleges rangsorolása is ezen az eseményen dől el, a csapatok pedig a következő díjakat kapják (kihívásonként): első díj: 12 000 EUR; második díj: 8 000 EUR; harmadik díj: 5 000 EUR.

Az EU 2020 Datathon versenyt az Európai Unió Kiadóhivatala szervezi szoros együttműködésben a Regionális és Várospolitikai Főigazgatósággal. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://op.europa.eu/en/web/eudatathon>

@EU_opendata

@euinmyregion

#EUDatathon

#ideas4EU

A PANORAMA
MAGAZIN
örömmel fogadja az
Ön írását is!

A *Panorama* magazin „Személyes tapasztalatok” című rovatában helyi, regionális, országos és európai érdekeltek felek vázolják a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó eredményeiket, valamint elmondják véleményüket a 2020 utáni kohéziós politikával kapcsolatos jelenlegi

és kulcsfontosságú vitákról. A *Panorama* örömmel fogadja az olvasók saját nyelvén készült írásait, amelyek közül néhányat következő számainkban megjelentetünk. Lépjen velünk kapcsolatba a regio-panorama@ec.europa.eu címen az iránymutatásokkal és határidőkkel kapcsolatos további információkért.

Együttműködés a Balti-tengeren a kohéziós politika megerősítése érdekében

Az elmúlt években a világpolitikai helyzet jelentős kihívások elé állította a kohéziós politikát, és a balti-tengeri régió ugyancsak kivette a részét a válságból.

Az EU-nak a balti-tengeri régió fejlesztésére irányuló stratégiája (EUSBSR) a kohéziós politika multifunkciós eszköze. A térségben lévő instabilitás ellenére képes volt támogatni a fejlődést, megoldani a környezeti problémákat, valamint a bizalom és együttműködés kultúráját előmozdítani az emberek között.

A balti-tengeri régióban történő együttműködést ösztönző Centrum Balticum Alapítvány 2013 óta dolgozik együtt a stratégiával. Az Alapítvány feladatai közé tartoznak a kommunikációs feladatok, valamint a nem uniós országokkal való együttműködés létrehozása. Kezeli az EUSBSR kommunikációs pontját, közleményeket dolgoz ki a stratégia számára, és segíti a céljai elérésében. Ezenkívül az Alapítvány felelős a szomszédokkal a stratégia érdekében történő együttműködésért, lehetővé téve, hogy új partnereket vonjanak be a balti-tengeri régió fejlesztésébe.

A Centrum Balticum büszke arra, hogy a hálózat része, hozzájárulva az uniós kohéziós politika célkitűzéseivel azzal, hogy összefogja az embereket, és segíti őket abban, hogy megértsék egymást.

A regionális hatások kommunikálása

Az Alapítvány befolyást is tud gyakorolni a kohéziós politika megvalósítására a projektjein keresztül. A nemrégiben befejeződött „Kohézió az EUSBSR révén” kommunikációs kampányban az Alapítvány kiemelte a kohéziós politika balti-tengeri makrorégióra tett pozitív hatásait. A közönségi médiában futó kampány az EU által finanszírozott projektekre összpontosított, és bemutatta azokat az embereket, akik a projekteken dolgoztak, és konkrét hasznuk származott a projektek eredményéből. Azáltal, hogy a szereplők széles körét bevonták a kampányba, bemutatták az uniós szakpolitika hatásait, és ösztönözték a vitát. A kampány a kohéziós politika előnyeit mutatta be, valamint mindenki számára elérhető kommunikációs anyagokat gyártott. Így még a kampány lejárta után is folytatta a tájékoztatást a kohéziós politikáról.

A Centrum Balticum részesült abban a szerencsében, hogy részt vehetett az ECOPRODIGI elnevezésű, a tiszta hajózást célul kitűző projektben, amelynek keretében a digitalizáció segítségével mozdítják elő az öko-hatékony tengeri közlekedést a Balti-tengeren. Így a projekt hozzájárul az EU éghajlatvédelmi céljaihoz és a zöld megállapodás programhoz is. Az ECOPRODIGI által végzett kísérleti megoldások azt mutatták, hogy a digitalizáció használható az üzemanyag-fogyasztás és az

Egyetemi tanár Kari Liuhto
Igazgató Centrum Balticum Alapítvány

anyagfogyasztás, illetve a kibocsátás csökkentésére, és segít az erőforrások lehető leghatékonyabb felhasználásában. Az eredmények bemutatására egy májusban tartandó szemináriumon Brüsszelben kerül sor.

Az uniós balti-tengeri stratégia a kohéziós politika végrehajtása a regionális sajátosságokat figyelembe véve, míg az agilis működtetőként fellépő Centrum Balticum a jövőben az együttműködést és a balti-tengeri régió úttörő tevékenységeit is támogatni kívánja. Reméljük, hogy minél többen eljönnek Turkuba június közepén, amikor a város tele lesz balti-tengeri témájú eseményekkel! ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.centrumbalticum.org/en>

PROJEKTEK

EGY POSZTINDUSZTRIÁLIS TÁJ AMBICIÓZUS ÁTALAKÍTÁSA

A Csehország keleti részén lévő Morva–Szilézia régiót kedvezőtlenül érintette a feketeszén-bányászat az évek során. Jelenleg azonban jelentős figyelmet szentelnek a bányászati tevékenység által feldúlt terep újbóli megművelésének, és sikeresen számolják fel a bányászat utolsó maradványait.

A hangsúlyt jelenleg Karvina járásra helyezik, amelyet a nehézipar különösen hátrányosan érintett. A „Karvina járás bányászat utáni tájképe” (POHO2030) elképzelést a Moravskoslezské Investice a Development, a.s. (MSID) regionális ügynökség hajtja végre jelenleg, és a projekt reményt kelt az ott élőkben.

A kezdeményezés fokozatosan önálló regionális programmá alakult át, és jelenlegi formájában a POHO2030 sok embert és szervezetet érint. A kollektív elképzelés, hogy a volt bányavidéket virágzó, élénk és fenntartható területté varázsolják. Olyan régióvá kellene válnia, ahol az emberek élvezik az aktív pihenést, ahol intelligens megoldások születnek, amely a világ minden tájáról odavonzza az innovátorokat és a kreatív elméket, és ahol nem energiaigényes, karbonmentes technológiát és megújuló energiaforrásokat használnak.

A POHO2030 alapja a „A Karvina járás, volt bányavidékre vonatkozó elképzelések 2030-ig” (Concept of the Post-Mining Landscape of the Karvina Region by the Year 2030) című tanulmány volt, amely a régiót különböző szakértői szempontokból elemezte. Az elemzések alapján a tanulmány 10 regionális fejlesztési programot javasolt, és különböző sikeres tájkép-átalakításokra hozott példát Csehországból és külföldről.

A koncepciót 2018 és 2019 júliusa között dolgozták ki, a lezárása pedig egy együttműködési és regionális fejlesztési megállapodás volt. A projekt elindítása a Gabriela szénbányában kezdődött, ahol 36 szervezet – köztük a Morva–Szilézia régió, különböző vállalatok, egyetemek, érdekcsoportok, regionális intézmények és helyi önkormányzatok képviselői – írták alá a megállapodást.

Ambiciózus változtatások bevezetése

A 2021-ig tartó első szakaszban a projekt fő célkitűzése az, hogy változásokat kezdeményezzen, új együttműködési lehetőségeket és az elképzelést megszilárdító szervezeteket hozzon létre, terjessze az információkat, valamint hogy vonzóbbá tegye a térséget.

Létrehoznak egy hivatalos platformot a munka koordinálásához, és készülöben van egy marketingkampány is, amelynek célja a régióról alkotott kép megváltoztatása, valamint a régió hozzáférhetőbbé tétele a nyilvánosság számára.

A második szakaszban (2022–2026) a kísérleti és stratégiai projekteket teljes mértékben végrehajtják a régió hozzáférhetőségének javítása érdekében az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással összhangban. A cél, hogy a magánszféra erőforrásait és beruházásait bevonzzák a régióba, valamint hogy több forrásból származó finanszírozási lehetőségeket hozzanak létre a köz- és a magánszféra között.

A program csúcspontja a harmadik szakaszban lesz 2027 és 2030 között, amikor teljesülnek az elképzelések, és befejeződnek azok a projektek, amelyek hozzájárulnak a volt bányavidék virágzó, élénk és fenntartható régióvá történő átalakításához.

A cél, hogy kiterjedt területek vegyenek részt a revitalizációs, átalakítási vagy új célra történő felhasználási folyamatokban, amelyek során új, fenntartható városrészek, intelligens ipari parkok, turisztikai központok, technológiai parkok, kreatív központok, galériák, bemutató- és kiállítóterületek stb. jönnek létre ebben a rendkívül ambiciózus, nemcsak a Morva–Szilézia régióra, hanem egész Csehországra hatással lévő programban. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.poho2030.com/>

Facebook POHO2030

PROJEKTEK

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ PROJEKT JAVÍTJA A PALLIATÍV ELLÁTÁST

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
921 708 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
783 454 EUR**

A szerb–horvát határ menti területek vidéki térségében élő emberek jobb ellátást kapnak az életük végén a Take Care! nevű, határon átnyúló projektnek köszönhetően, amelyet az Európai Regionális Fejlesztési Alap finanszírozott.

A Take Care! projekt több száz, kiszolgáltatott helyzetben lévő ember számára növelte és javította a palliatív ellátást két szomszédos vidéki területen: a horvátországi Vukovár–Szerémség megyében és a szerbiai Szerémségben.

Sok más vidéki közösséghez hasonlóan ezekre a régiókra is a népesség előregedése, a szegényes infrastruktúra és az erőforrások egyenlőtlen eloszlása jellemző. A fiatalok máshol próbálnak megélhetési lehetőségeket találni. Így az időseknek, a fogyatékosokkal élőknek, valamint a gyógyíthatatlan betegségeiben szenvedőknek nyújtott egészségügyi és szociális szolgáltatások elégtelenek.

A palliatív ellátás elengedhetetlen az ilyen emberek számára, hogy életük utolsó szakaszát kényelemben és méltósággal tölthessék. Bár ez a fajta ellátás már biztosított volt, még mindig volt mit javítani a helyzeten az egész határ menti régióban a szolgáltatások minősége és a személyzet képzése terén egyaránt.

20 hónapon belül a Take Care! hét mobil palliatív ellátási támogató csapatot hozott létre Horvátországban, egy új palliatív osztályt Szerbiában, és szakképzési tanfolyamot az egészségügyi és a szociális munkások számára.

A szakértelem megosztása

A projektet az egyes régiókban lévő, palliatív ellátásban részesülő páciensekkel szorosan együttműködő, öt helyi szervezet hozta létre. Idetartoznak a Bubamara – Fogyatékosokkal Élő Személyek Egyesülete és az Ilok ápolási intézmény Horvátországban,

Szerbiában pedig a szávaszentdemeteri kórház, a szerémségi területfejlesztési ügynökség, valamint egy karitatív szervezet, a szávaszentdemeteri Caritas. A palliatív ellátásban részesülőktől és családtagjaiktól beérkező információk segítettek a partnereknek a prioritások meghatározásában.

A megosztott szakértelemnek köszönhetően most hét multidiszciplináris csapat járja Vukovár–Szerémség megyét speciális gépjárművekkel, hogy palliatív ellátást nyújtson. A szávaszentdemeteri kórházban új osztályt hoztak létre, amely a gyógyíthatatlan betegek palliatív ellátására szakosodott.

A horvátországi Zágrábi Egyetem Orvostudományi Karával közösen a Take Care! egy tanfolyamot is létrehozott 40 egészségügyi és szociális dolgozó számára. A tanfolyamon megtanulták, hogyan elégítsék ki a páciensek orvosi, pszichiátriai és pszichológiai igényeit, és hogyan támogassák a kollégáikat, miközben egy hálózatot is létrehoztak, hogy naprakészek maradhassanak a bevált gyakorlatok vonatkozásában.

Erősebb alapok

A megnövekedett kapacitásnak köszönhetően az új csapatok csak a projekt időtartama alatt már 968 páciensnek nyújtottak ellátást, és további fejlesztéseket terveznek. A Take Care! partnerei és az együttműködő szervezetek az eddiginél sokkal szorosabban működnek együtt, és jobb szolgáltatásokat biztosító stratégiákat hoztak létre.

A projekt egyúttal szélesebb körben ismertté tette a veszélyeztetett csoportok jó életminőségének fontosságát, és megerősítette a régió közös identitását. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.takecare-palliative.com>

PROJEKTEK

VIRTUÁLIS KUTATÁSI HÁLÓZAT AZ INTELLIGENSEBB IPAR ÉRDEKÉBEN

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
1 679 129 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
1 595 173 EUR**

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap finanszírozta a SmartIC projektet, amely 27 észtországi, a 4.0-ás ipari forradalmat – a digitális gyártási technológiát – kutató központot kapcsolt össze. A „virtuális laboratórium” ösztönzi az innovációt az európai ipar új generációja számára.

A Core Smart Industry Center (Smart IC) projektet 2017-ben hozták létre, hogy lehetővé tegyék az észtországi tudósok számára az infrastruktúra megosztását és a kutatás jobb összehangolását az intelligens gyártás érdekében. Célja, hogy segítséget nyújtson a különböző iparágaknak egész Európában a magasabban képzett, csúcstechnológiájú gyártásra való átmenetben, hogy termelékenyebbé és versenyképesebbé válhassanak.

A legfontosabb alkalmazások közé tartozik a prototípusok minőség-ellenőrzése, az önvezető járművek, az ipari robotika, a virtuális és a kiterjesztett valóság a gyártásban, a fenntartható energiafelhasználás, valamint a jobb karbantartás és termelés.

A Smart IC virtuális kutatási hálózat keretében két egyetem, 25 kutatólaboratórium és mintegy 70 kutató működik együtt. A résztvevők közötti koordináció teljes egészében online zajlik, így nincs szükség drága irodákra vagy irányítási létesítményekre.

Egyesített képességeik növelik az észtországi kutatási és fejlesztési kapacitást az intelligens gyártás terén. Az egyetemek is könnyebben partnerségre léphetnek a vállalkozásokkal, hogy technológiát fejleszthessenek ki a jövő gazdasága számára.

Összekapcsolt evolúció

A Tallinni Technológiai Egyetem (TalTech) és a tartui Élettudományi Egyetem (ULS) (Észtország) adják a SmartIC gerincét.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatása segítette a TalTechnek abban, hogy fém- és kompozitalapú 3D-s prototípusnyomtató laboratóriumot hozzon létre. A laboratóriumban egy lézersugaras olvasztógép található, amely szabadalmazott technológiát használ a gyorsabb nyomtatás megvalósításához. Az ULS új komputertomográfias laboratóriumot épített ki, amelyben a korszerű, nagy felbontású 3D-s szkennerek keresztmetszeti képeket készítenek a tárgyakról.

Ez a kombináció rendkívül hasznos lehet a termékeiken javítani akaró gyártók, valamint az új tárgyakat létrehozó fejlesztők számára.

A laboratóriumok például közösen gyártottak fémből készült méheket az észtországi kommunizmus áldozatainak állított emlékműre. Az ULS laboratóriuma az Észt Természettudományi Múzeum egyik poszméhét szkennelte be, és digitálisan módosította a képeket, hogy különböző méretű méheket tudjanak legyártani. A TalTech laboratórium ezután fémpor felhasználásával 20 000, rozsdamentes acélból készült méhet nyomtatott.

Az eljárás egyszerű volt, mivel a TalTech, az ULS és a többi laboratórium képes távolról berendezéseket működtetni, termékeket tervezni és tesztek végéig. Pusztán 2018-ban a virtuális központ több mint 100 K+F projektet valósított meg az ipari digitalizálás terén, ami tanúsítja az együttműködésben rejlő erőt. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://smartic.ee>

PROJEKTEK

ALACSONY SZÉN-DIOXID-KIBOCSÁTÁSÚ KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT A NÉMETORSZÁGI KARLSRUHÉBAN

**A BERUHÁZÁS
ÖSSZÉRTÉKE:
7 221 576 EUR**

**UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
3 529 423 EUR**

A regiomove projekt integrált mobilitási hálózatot dolgoz ki Karlsruhe városában az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával. Az utasok zökkenőmentesen váltanak a különböző típusú, alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedési eszközök között, amely hozzáférhető, alternatív megoldást kínál a személygépkocsikra.

A hálózatban tömegközlekedési és közösen használt közlekedési eszközöket működtető szolgáltatók kapcsolódnak össze, behálózva Karlsruhe városát, valamint a környező városokat és falvakat. Az emberek busszal, vonattal, telekocsival vagy megosztott kerékpárral, vagy a közlekedési eszközök kombinációjával juthatnak el úti céljukhoz.

A regiomove megkönnyíti a tömegközlekedési és közösen használt közlekedési eszközökkel történő utazások megtervezését és kifizetését, és hozzájárul a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez. Mivel a város és a tágabb régiója ugyanabban a közlekedési hálózatban van, ez javítja a vidéki közösségekbe irányuló és onnan érkező mobilitást is.

Az alapvető szolgáltatásokat a tömegközlekedési rendszerek útvonalai biztosítják. A magán közlekedési vállalatok a saját márkanevük alatt biztosítanak további csatlakozásokat, ami megőrzi a vállalatok függetlenségét a rendszeren belül, ugyanakkor pedig új ügyfeleket ér el a hálózaton keresztül.

Az utasoknak nem kell felhasználói fiókokat vagy előfizetéseket létrehozniuk a különböző szolgáltatóknál. A regiomove által kifejlesztett alkalmazás a teljes hálózatot lefedi.

Az alkalmazás leegyszerűsíti az utazástervezést. Az emberek bejelentkeznek az okostelefonjukról vagy a számítógépükéről, beírják a kiindulási pontot és az úti célt, és kiválasztják a kívánt útvonalat. Ezután lefoglalják és egyben kifizetik a teljes utat, függetlenül attól, hogy az út során hány vállalat végzi a személyszállítást.

Rugalmas választás

Karlsruhe nagyvárosi tömegközlekedési hálózatában már mintegy 20 autóbusszos és vasúti személyszállítási vállalat van jelen. Az új szolgáltatókat bármikor hozzá lehet adni a regiomove hálózatához a kerékpár- és autómegosztó szolgáltatásokkal együtt, hogy még több lehetőséget biztosítsanak az utasoknak.

A hálózat rugalmasságának fokozása érdekében mobilitási csomópontok – úgynevezett „regio-move kikötők” (németül: regiomove-Ports) – egyetlen helyen tesznek elérhetővé különböző közlekedési lehetőségeket, például kerékpárdokkoló, buszmegálló és telekocsi biztosítása révén. A projekt célja, hogy Karlsruhe régiójában hét ilyen kikötőt hozzon létre 2021-ig, bevonva a városokat és a kisebb közösségeket is a régió összeköttetésének maximalizálása érdekében.

A személyszállítási szolgáltatások továbbra is a helyi embereknek és vállalkozásoknak tartoznak elszámolással. Mivel a hálózat platformját Karlsruhe tömegközlekedési hatósága működteti, a lakosság is szóhoz juthat, biztosítva, hogy a hálózat megfeleljen az igényeiknek.

A hálózat realisabb lehetőséggé teszi a fenntartható közlekedést, és az autóhasználat csökkentése segít mérsékelni a forgalmi torlódásokat és a légszennyezést a városokban. A városi térségekkel való jobb összeköttetések javítják a vidéki közösségekben élők munka- és szabadidős lehetőségeit is, különösen azokét, akik nem tudnak vezetni, vagy nincs autójuk.

Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedéshez való hozzáférés pedig mindenekelőtt segíthet Karlsruhéban abban, hogy éghajlatbarátabb régióvá váljon. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<https://www.regiomove.de/>

ESEMÉNYNAPTÁR

OKTÓBER 12–15.

Brüsszel (BE)

Régiók és Városok 18. Európai Hete

JOGI KÖZLEMÉNY

Az alábbi információk esetleges felhasználásáért sem az Európai Bizottság, sem pedig a Bizottság nevében eljáró más személy nem tehető felelőssé.

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2020.

PDF: ISSN 1725-8219 KN-LR-20-001-HU-N

© Európai Unió, 2020

Az Európai Bizottság dokumentumainak további felhasználása a bizottsági dokumentumok további felhasználásáról szóló, 2011. december 12-i 2011/833/EU bizottsági határozat (HL L 330., 2011.12.14., 39. o.) alapján történik.

Ellenkező értelmű megjegyzés hiányában e dokumentum további felhasználása a Creative Commons Nevezd meg! 4.0 nemzetközi (CC BY 4.0) licenc alapján engedélyezett (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.hu>). Ez azt jelenti, hogy a további felhasználás a forrás megfelelő megnevezésével és az esetleges változtatások feltüntetésével megengedett.

A nem az Európai Unió tulajdonában lévő elemek felhasználása vagy sokszorosítása érdekében közvetlenül a szerzői jog tulajdonosához kell engedélyért fordulni.

A magazin angol, bolgár, francia, görög, német, lengyel, olasz, román és spanyol, nyelven jelenik meg nyomtatásban, újrahasznosított papíron. A kiadvány online változata 22 nyelven áll rendelkezésre az alábbi weboldalon:

http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/information/publications/panorama-magazine/

A kiadvány jelen számának végleges tartalma 2020 áprilisában készült el.

Printed by Bietlot in Belgium

FÉNYKÉPEK (OLDAL SZERINT JELÖLVE):

Fedőlap: © ELI-HU Non-Profit Ltd;

3. oldal: © Európai Unió;

4. oldal: © Európai Unió;

5. oldal: © Európai Unió;

6. oldal: © iStock/homydesign;

7. oldal: © iStock/Kbarzycki;

8. oldal: Bal © Family Park; Centre © Baptiste Almodovar;

Jobb © Άγγελος Σακκάς;

9. oldal: © Európai Unió;

13. oldal: © iStock/ scyther5;

14. oldal: © Pôle pédiatrique de Cerdagne, ALEPPA/Marion Cordier, Thierry Calvat;

15. oldal: © Zastrzezone/Adam Wolosz;

16. oldal: © iStock/gui00878;

19. oldal: © EEN;

20. oldal: © A Közlekedési infrastruktúra, a környezetvédelmi és fenntartható fejlődéssel kapcsolatos operatív program irányító hatósága;

23. oldal: © iStock/scyther5;

24. oldal: © iStock/courtneyk;

25. oldal: © iStock/gorodenkoff;

26. oldal: © Iskra Tsankova;

27. oldal: © Európai Unió;

28. oldal: © iStock/Andrey Danilovich;

29. oldal: © iStock/gorodenkoff;

30. oldal: © Innovációs és Technológiai Minisztérium, Magyarország;

32. oldal: Fent: © ELI-HU Non-profit Kft;

Lent: © Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság;

34. oldal: Fent: © KITE Mezőgazdasági Szolgáltató és Kereskedelmi Zártkörűen Működő Részvénytársaság;

Lent: © Kreatív Tanácsadó Központ Kft;

35. oldal: Fent: © Kreatív Tanácsadó Központ Kft;

Lent: © DicomLAB Dental Kft;

38. oldal © iStock/Varijanta;

39. oldal © Interact;

42. oldal © The Centrum Balticum Foundation;

43. oldal © Poho2030;

44. oldal © iStock/MartinPrescott;

45. oldal © TalTech 2019;

46. oldal © iStock/Daniel Kloe.

MARADJON KAPCSOLATBAN

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/ferreira_en
[@ElisaFerreiraEC](https://twitter.com/ElisaFerreiraEC)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

Európai Bizottság
Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság
Kommunikáció – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-mail-cím: regio-panorama@ec.europa.eu